



VÁROSUNK GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXIV. évfolyam 10. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2017. október

A tartalomból:

9. HÖLVÉNYI GYÖRGY EURÓPAI PARLAMENTI KÉPVISEL VOLT A KÖZÉLETI KÁVÉHÁZ VENDÉGE



7. CIBERE BAJBAN VAN!



15. KEDVEZŐTLEN ADOTTSÁGÚ TALAJAINK JAVÍTÁSA TOVÁBB NEM HALOGATHATÓ



40 éves az Endrődi Tájház



A szentendrei Skanzenben szeptember 23-án, Tájházaink vendégségben címmel rendezték meg a magyarországi és határon túli magyar tájházak szakmai találkozóját. Az eseményen Dr. Nagy Mihály az EMMI főosztályvezetője és Dr. Cseri Miklós a Skanzen főigazgatója elismeréseket adott át a rendezvényre meghívott jubiláló tájházaknak. A kilenc kitüntetett tájház között szerepelt az Endrődi Tájház, mely az idén ünnepli alapításának 40. évfordulóját. Az elismerést Toldi Balázs polgármester és Dr. Szonda István a tájház vezetője vette át.

A rendezvényen a meghívott tájházak mutakoztak be programjaikkal, a Skanzen Kisalföld és Dél-Dunántúl tájegységében. Az Endrődi Tájház hagyományos csizmadia bemutatóval és kézműves foglalkozással várta a vendégeket, akik a rossz idő ellenére szép számmal jöttek el. A különféle tájházak bemutatókon kívül meghirdették a szervezők a Tájházaink al-

mafája programot és az almák versenyt. Több mint 20 féle hagyományos almafajtát kóstolhattak meg a vendégek és a legízletesebbekre leadhatták voksaikat is. Az Endrődi Tájház cigány almája elnyerte a bronz alma-díjat. Az almák versenyének díjait Dr. Bereczki Ibolya a Skanzen főigazgató helyettese és Hegedűsné Majnár Márta a Tájházsövetség ügyvezető elnöke adta át.

Az elismerés azonban nemcsak a jelenlegi tájház fenntartónak és a tájház dolgozóinak szól, hanem azoknak is, akik létrehozták a gyűjteményt. Elsősorban a nemrégiben elhunyt Vaszkó Irénnek tartozunk köszönettel, aki a tájház megalakulásától gondját viselte a háznak és nevelt fel nemzedékeket a magyar néprajz szeretetére és a hazaszeretetre is. A 40. születésnapját ünneplő Endrődi Tájház létrehozójának, Vaszkó Irénke néniének is szól ez az elismerés.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei - általános iskola -

Veni Sancte a Szent Gellértben

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium szeptember 1-jén megnyitotta a 2017/2018-as tanévet az endrődi Szent Imre Katolikus Templomban.

Kis elsőseink és szülei, valamint kilencedikesek első alkalommal vettek részt az ünnepségen. A gyerekek ünneplő ruhában, megilletődötten foglaltak helyet a templom padjaiban.

Czank Gábor atya prédikációjában egy tanmese segítségével hívta fel a diákok figyelmét a szorgalom és az időben elvégzett feladatok fontosságára.

A Veni Sancte után az első osztályosok műsorát hallgathattuk meg, majd Tóth Ferenc intézményvezető mondta el az új tanévre szánt bátorító szavait.

Az ünnepség után a templom előtt osztályképek készültek, ezzel is emlékeztetése téve a tanévkezdést.



Peonza bemutató

Az új tanév egyik izgalmas programjaként szeptember 18-án peonza bemutató volt az általános iskola udvarán.

A gyerekek érdeklődéssel figyelték a játék használatának alapvető lépéseit, de láthattunk csavaros trükköket is, amihez már valódi ügyességre van szükség. A legbátrabbaknak arra is volt lehetősége, hogy kipróbálja magát.

A peonza egy újeletű, nagy népszerűségnek örvendő ügyességi játék, mellyel szorgalmas gyakorlás után a gyerekek akár bajnokságon is részt vehetnek.



Szakköreink

Leles résztvevőkkel és az őket segítő tanárokkal a következő szakkörök indultak be az új tanévben iskolánkban:

Szakkör
Pusteblume (bóbita)
Programozzunk!
Kísérletezzünk!
énekkar
sportkör
informatika
Szerep-Elek
Deutsch mit mir!

Tanár
Kis-Turcsányi Andrea
Bela Tibor
Tóthné Stibán Erika
Fekécs Edit
Irimiás Róbert
Melis Marcell
Kondorné Timár Erzsébet
Timár Marianna

Amit Isten egybekötött....



Spák Pálma és Farkas Péter 2017. szeptember 9-én fogadtak örök hűséget egymásnak az endrődi Szent Imre templomban. Az ifjú párnak sok boldogságot, közös életükre Isten áldását kívánjuk.

Timár László és neje Dávid Magdolna augusztus 12-én ünnepelték házasságkötésük 50. évfordulóját. Családjuk, rokonai és a hívek körében adtak hafát az elmúlt ötven év minden ajándékaért. Isten adjon nekik további boldog életet, egészséget.



Önkormányzati hírek

Városunkban, 2017. szeptember 28-án tanácskozott a Képviselő-testület. Szokásos módon, a nyilvános ülést követően került sor a zárt ülés megtartására, melynek egy napirendi pontja volt, „Gyomaendrődért” kitüntető emléklakett, valamint a „Gyomaendrőd Diszpolgára” cím adományozásáról szóló előterjesztés megvitatása. Ekkor született döntés a rangos elismerés átadásának időpontjáról is, amire az október 23-i ünnepi testületi ülésen kerülhet majd sor.

2018. január 1. napjától módosul a helyi adókról szóló törvény, mely lehetővé teszi az önkormányzat illetékességi területén, ingatlanon elhelyezett reklámhordozók megadóztatását. Az adókötelezettség elsősorban az óriásplakát-tartók, hirdetőoszlopok tulajdonosát érinti. A kivethető adónem építményadó, az adó alanya az, aki az év első napján a reklámhordozó tulajdonosa. Az adó mértékének felső határa 12.000 Ft/m².

A Képviselő-testület az augusztusi testületi ülésen úgy határozott, hogy a 963 hrsz.-ú közterület elnevezéséről egy későbbi időpontban dönt, az érintett lakosok javaslatának figyelembe vételével. A lakók levélben keresték meg az önkormányzatot, melyben jelezték, hogy több névjavaslatuk is van, melyről felállítottak egy sorrendet is: 1. Kereszt utca, 2. Kérész utca, 3. Négy ház utca.

Szintén nem született döntés a 0880 hrsz., 0764 hrsz., 0795 hrsz., 16904 hrsz., 1741 hrsz., 14933 hrsz., és a zártkert 14923 hrsz.-ú közterületek elnevezéséről, illetve a Képviselő-testület elrendelése annak újra tárgyalásáról, mivel a Sírtoói Környezetvédelmi és Horgász Egyesület indoklással ellátott, hivatalos névadási javaslattal kereste meg a hivatalt. Az egyesület elnöksége indítványozta, hogy a felsorolt, helyrajzi számmal ellátott területek az alábbiak szerint legyenek elnevezve: 0880=Fenyves út, 16904=Sípos út, 17041=Fekete erdő út, 0764=Varga út, 14923, 14933 hrsz.-ú terület neve=Delta út.

A Képviselő-testület a lakosság kérését figyelembe véve hozta meg döntését.

Pál Jánosné a Gyomaendrődi Család- és Gyermejköltségi Központ vezetője beszámolt a 2017. év június 19. és augusztus 25. közötti időben megvalósult nyári napközis táborról. (10 hét) A mindenre kiterjedő beszámolóból megtudhattuk, hogy 36 fő igényelte a nyári ellátást, de a létszám akár naponként is változott. (Az elmúlt évhez képest ismét létszám növekedés történt.) A felügyeletet közfoglalkoztatás keretében látta el az intézmény két fővel, illetve egy önkéntes pedagógussal. A gyermekekkel foglalkozó felügyelők megpróbálták változatos programokat kínálni (kézműves foglalkozások, mozgásos feladatokat, kerékpártúra, buszos kirándulások, stb). A napközi költségeit (étkezés, belépőjegyek) a szülők, míg az eszközöket az önkormányzat biztosította hozzá. Az önkormányzati forrásból 119.065 Ft került felhasználásra.

2016. január 1-től megváltoztak a szünetekben biztosított ingyenes gyermekétkeztetés szabályai. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvény értelmében a szünetekben a törvényes képviselő kérelmére, a déli meleg főétkezést ingyenesen kötelező biztosítani a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére a tavaszi, nyári, őszi és téli szünetekben, munkanapokon. Bármely szünetidő vonatkozásában ez a szolgáltatás formanyomtatványon igényelhető és napi lebontásban történik annak felmérése. A beszámoló a 2016/2017-es tanév vonatkozásában készült el, melyből megtudhattuk, hogy ezt a szolgáltatást az őszi szünetben, a 310 jogosult gyermekből 75 fő részére kérte meg a törvényes képviselő különböző időtartamokra. Az alacsony számú igénylés oka, hogy az óvodák és iskolák nem azonos időszakban tartanak zárva. A téli szünetre 313 jogosult gyermekből 128-an étkeztek, míg a nyári szünetre vonatkozóan a 322 jogosultból 158-an kérték a megállapítást. Az ebéd kiosztása több helyszínen történt, így az általános iskolákban, a TSZGK 4-es sz. Idősek Klubjában, valamint a Rózsahegyi Házban. A 2017/2018-as tanév őszi szünetére történő igényfelmérés folyamatban van, a jogosultak száma jelenleg 303 fő.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma nyílt pályázat keretében

ismét meghirdette a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2018. évi pályázati fordulóját a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatási tanulmányainak támogatására. Az önkormányzatoknak október 2-ig van lehetőségük csatlakozni a 2018. évi fordulóhoz. Városunk évek óta él a lehetőséggel. A benyújtási határidő, 2017. november 7. (A pályázatokat csak elektronikus formában lehet benyújtani a www.emet.gov.hu rendszerben, előzetesen történt regisztráció után.) Azok a fiatalok részesülhetnek támogatásban, akik a települési önkormányzat területén állandó lakhellyel rendelkeznek. A testület elé terjesztett döntési javaslat szerint a szociális szempontok meghatározásánál az egy főre jutó jövedelemhatár ismét megnövekedett 57 000 Ft-ról 85.000 Ft-ra. Reményeink szerint, ezzel a megemelt összeggel még többen tudják igénybe venni a támogatást, a városunkban lakó, tanulmányokat folytató fiatalok köréből. A támogatási összeg 5000 Ft/fő/hó.

Dr. Katona Piroska házi gyermekorvos kezdeményezte a feladat-ellátási szerződés módosítását, mivel szeptember 30. napjától már nem helyettesít a felnőtt 3. számú körzetben. Valamint tájékoztatja a Képviselő-testületet, hogy a 2014. évben meghozott döntése értelmében továbbra is el kívánja látni a gyermekorvosi feladatokat Csabacsüdön minden második héten heti 2 órában, illetve kéri a Képviselő-testületet, hogy a rendelési idő jóváhagyása mellett kéthetente Kardoson és Örménykúton biztosíthasson kistérségi-feladatellátás keretében csecsemő és gyermek-tanácsadási tevékenységet. A doktornő a 3. számú gyermekorvosi körzetben továbbra is heti 22 órában biztosítja az ellátást, így a rendelés délelőtt és délután is elérhető.

Az elmúlt időszakban a Képviselő-testület többször is foglalkozott a Selyem út és az Apponyi út kereszteződésének közlekedésbiztonságával. A legutóbbi döntés értelmében figyelemfelhívó sárga tábla került kihelyezésre. A 2017. július 25-i közlekedési balesetet követően Paraizs Tamás r. alezredes őrsparancsnok levélben fordult önkormányzatunkhoz, melyben javasolta és kérte, hogy a további balesetek elkerülése végett vizsgálja meg a testület a forgalomlassító akusztikai bordák és veszélyt jelző sárga villogók kihelyezésének lehetőségét. A két elem megvalósítására árajánlat lett bekérve, melynek összege együttes megvalósulás esetén 1.820. 862 Ft. A plasztik sáv telepítési költsége ebből az összegből 183.750 Ft + ÁFA. Amennyiben a Képviselő-testület az együttes megoldás mellett dönt, úgy abban az esetben a kivitelezési költséget a 2018. évi költségvetésben tudja biztosítani.

Az augusztusi testületi ülésen napirendre volt tűzve a Gyomai Szülőföld Baráti Kör elnökének, Halászné Dr. Balogh Erzsébetnek benyújtott kérelme. A beadványban anyagi segítséget kért a Baráti Kör részére a Kállai Ferenc színművészt ábrázoló szoborállítás fennálló tartozásának pénzügyi rendezéséhez. A szobor 2015-ben 6,5 millió forintért elkészült és az felavatásra került a Szabadság téren. Ebből a költségből a Baráti Kör 4 millió Ft-ot a szobrasszal kötött megállapodás értelmében akkor kifizetett, azonban a fennmaradó 2,5 millió forint fizetési határideje még 2016 decemberében lejárt, forráshiány miatt átutalva nem lett. A szobor állításához önkormányzatunk a szervezettel való előzetes megállapodás szerint helyet, és 1,5 millió forintot adományozott. A Baráti Kör a megvalósításához pályázati úton szintén 1,5 millió forint támogatást nyert az Emberi Erőforrások Minisztériumától, illetve összegyűjtött adományokból még 1 millió forintot. A fennmaradó tartozás sorsa sajnos igen bizonytalaná vált. A Képviselő-testület augusztusi ülését követően Polgármester úr személyesen kereste meg a művészt. A megbeszélés eredményeképp az előző szerződés módosításra került, bruttó 6,5 millió forintról bruttó 5,5 millió forintra csökkentve azt. A döntési javaslat értelmében, amennyiben a Képviselő-testület támogatja Halászné Dr. Balogh Erzsébet által benyújtott kérelmet, úgy a vállalkozási díjból fennmaradt (csökkentett) összeget, 1,5 millió Ft-ot, a kiállított számla ellenében az Önkormányzat 2017. október 15. napjáig megfizet.

A Szülőföld Baráti Kör 2016. évi egyszerűsített beszámolója szeptember 5-én megjelent az OBH nyilvántartási rendszerében, így jogi akadálya nincs, hogy a szervezet ismét támogatásban részesüljön.

Lehoczkiné Timár Irén

Megyei híradó



Megyegyűlés beszámolókkal, tájékoztatókkal



A szeptemberi megyegyűlés napirendjén több tájékoztató, beszámoló is szerepelt: szakképzésről, foglalkoztatottságról, agrárgazdaságról kaptak információt a megyei képviselők.

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése nyári szünet utáni első ülésén tájékoztató hangzott el a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara előző évi munkájáról. Dr. Orosz Tivadar elnök elmondta: fontos feladatuknak tekintik a szakképzést, ezzel kapcsolatosan több képviselő hozzászolt - és hasonlóan a tájékoztatóban leírtakkal - egyetértenek a duális képzés előtérbe helyezésével, erősítésével, hiszen mindenki saját bőrén tapasztalja a szakemberhiányt, a megfelelően képzett szakmunkások hiányát. Elhangzott: a megye népességmegtartó képessége a gazdaság állapotától is függ, amiben fontos szerepet játszanak a jól képzett szakmunkások.

Jelentős változásról számolt be Pántya Imre, a Békés Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztályának főosztályvezetője. 2016 fordulópontot jelentett a megye foglalkoztatásában, a munkanélküliség csökkent, a foglalkoztatás javult, a megyében foglalkoztatottak átlagkeresete nőtt. Évek óta most először csökkent a különbség - ha csak kis mértékben is - az országos és a Békés megyei átlagkeresetek között. A közfoglalkoztatás hatását kiszűrve a havi bruttó átlagkereset 234 ezer forint (nettó 155 ezer forint) volt. Az átlagos havi munkajövedelem 2017 január-márciusban bruttó 215 ezer forint volt, ami 12%-os növekedést jelent az egy évvel korábbi szinthez viszonyítva.

Tájékoztató hangzott el a megyét érintő gyorsforgalmi főúthálózati és vasúti fejlesztésekkel kapcsolatban. A Békés megye számára kiemelt jelentőségű M44-es gyorsforgalmi út Kondoros és Tiszakürt közötti szakaszának kivitelezése elkezdődött, a Tiszakürt és Kecskemét valamint a Kondoros és Békéscsaba közötti szakasz kivitelezése pedig előkészítés alatt áll. Mindkét szakasz befejezése 2020-ra várható. A megye közlekedése szempontjából fontos döntés a Szegedet Debrecennel összekötő gyorsforgalmi út építése, ennek tervezése folyamatban van.

Tájékoztatta a testületet múlt évi tevékenységéről a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Békés Megyei Igazgatósága. Dr. Kulcsár László elnök elmondta: kötelező feladataik mellett szakmai rendezvényeket szerveztek, agrármarketinget folytattak, részt vettek a Magyarok Kenyere Programban. Fontos feladatuk az agráriumban tevékenykedők támogatása, érdekképviselete, a falugazdász hálózat működtetése.

Döntött a testület az idei költségvetésről szóló rendelet módosításáról, alapítványok támogatásáról és kitüntető díjak odaítéléséről, valamint arról, hogy csatlakoznak a Bursa Hungarica

felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjrendszer 2018. évi pályázati fordulójához. Zalai Mihály megyei elnök kiemelte: az ösztöndíj a hátrányos helyzetű hallgatók tanulmányait támogatja, 2017-ben a megye 75 települése közül 59 csatlakozott a pályázathoz, és 670 diákot tudtak támogatni.

A megyegyűlés bejelentésekkel zárult, melyekből kiderült, hogy a testület munkaprogram szerint legközelebb novemberben ülésezik majd.

Kolbász, pálinka, méz, tészta, lekvár és libamáj gazdagította Békés megye kosarát



A Szent István Bazilika előtti téren ismét bemutatkoztak a magyar értékek, Magyarország 19 megyéje - közöttük Békés megye - mellett a határon túli magyarság is elhozta értékeit, nemzeti és tárgyi kultúráját, hagyományait.

2013-ban hagyományteremtő céllal, első alkalommal rendeztek Magyar Értékek Napját Budapesten, a Szent István Bazilika előtti téren. Az egyedülálló nemzeti összefogás eredményeképpen - és az esemény nagy sikerére és értékörző jelentőségére tekintettel - idén ismét megrendezte a Magyar Nemzeti Értékek és Hungarikumok Szövetsége és az NMI Művelődési Intézet Non-profit Közhasznú Kft. a megyei önkormányzatokkal együttműködésben a Kárpát-medencei magyar értékeket bemutató Magyar Értékek Napját. Az együttműködés eredményeként a harmadik alkalommal megvalósuló nagyszabású, értékorientált esemény szellemi és tárgyi kulturális örökségünk legjavát mutatta be: honi és külföldi értéktár-kiállítások, viseletbemutatók, népi kismesterségekhez kötődő kézműves foglalkozások, színvonalas színpadi műsor jelentette a szabadterei programkínálatot, a nap zárásaként a székesegyházban szentmisére, végül kórus- és orgonahangversenyre került sor.

A programot a Magyar Honvédség Központi Zenekarának mősora indította, majd az ünnepi megnyitó után a téren felállított pavilonokban Magyarország 19 megyéje valamint a határon túli magyarság szervezetei mutatták meg nemzeti hagyományait, tárgykultúrájukat és a térség emblematis értékeit. Békés megye standjában a szűcshímzéssel ismerkedhettek az érdeklődők, a színpadon a Balassi Táncgyűttes tagjai méhkeréki román táncokat mutattak be, mindezt viseletbemutató is követte. Békés megyét Kádár Ferkó fotószínháza is képviselte.

Az esemény rangjának emelése érdekében 2015-ben egy új, ünnepélyes programelemmel is bővült a Magyar Értékek Napja: minden megye egy-egy kiemelt, jellegzetes értékét vagy azt szimbolizáló termékét ökumenikus szertartás keretében áldották meg. Békés megye kosarát kolbász, pálinka, méz, lekvár, tészta és libamáj gazdagította. A termékkosarat és Békés megye díszszáslaját a Balassi Táncgyűttes tagjai vitték Zalai Mihály, a Békés Megyei Önkormányzat elnöke kíséretében. A terményáldás után a kosarat a Magyar Értékek Vándortérképén helyezték el.

Sztahovics Zsuzsa

Békés Megyei Kormányhivatal Gyomaendrődi Járási Hivatal közleményei

További hírek és információk: www.bekesijarasok.hu

Telefon: 66/581-320

50 000. ügyfél Gyomaendrődön

2017. szeptember 6. napján fogadta az ötvenzredik ügyfelét a Gyomaendrődi Járási Hivatal Gyomaendrődi Kormányablaka.

2017. szeptember 6. napján ünnepélyes keretek között köszöntötte az ötvenzredik ügyfelét a Gyomaendrődi Kormányablak. A szerencsés ügyfél Balogh János Zsolt gyomaendrődi lakos volt, aki vezetői engedéllyel kapcsolatos ügyintézés érdekében járt a hivatalnál. Az ügyfelet Dankó Béla országgyűlési képviselő; dr. Takács Árpád, a Békés Megyei Kormányhivatal kormány megbízottja; és dr. Pacsika György, a Gyomaendrődi Járási Hivatal hivatalvezetője köszöntötte.

Balogh János Zsolt elmondta, hogy elégedett a Kormányablak ügyintézési tevékenységével, és pozitív tapasztalatairól számolt be.

A Gyomaendrődi Kormányablak a 2015. április 30. napján történt megnyitása óta stabil ügyfélbázissal bír. Heti szinten kb. 500 főt fogad a Kormányablak ügyfélszolgálat. A Kormányablak váróterében található, bárki által kitölthető ügyfél-elégedettségi kérdőívek tapasztalatai alapján az ügyfelek elégedettek a Kormányablakban igénybe vehető ügyintézési lehetőségekkel és az itt dolgozó ügyintézők teljesítményével.

Újabb lépés történt az e-recept felé

2017. szeptember 8. napján megérkeztek a Gyomaendrődi Járási Hivatalhoz azok a személyi igazolvány olvasó eszközök, amelyeket 2017. november 1. napjától fognak használni az egészségügyi

dolgozók a hagyományos, papír alapú vényeket leváltó új e-receptek kapcsán.

A kártyaolvasók kiosztását a Gyomaendrődi Járási Hivatal kijelölt munkatársa végzi, aki a helyi egészségügyi intézményekkel egyeztetve, az Állami Egészségügyi Ellátó Központ (ÁEEK) által kiadott dokumentumok segítségével, ütemterv szerint fogja átadni a kártyaolvasókat az egészségügyi intézmények, háziorvosok, gyógyszerterek kapcsolattartóinak.

Az e-recept egy elektronikus vénykezelő és nyilvántartó rendszer, az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér (EESZT) egyik legfontosabb szolgáltatása. Az EESZT egy modern és egységes informatikai környezet, olyan felhőalapú technológiát használó kommunikációs tér, ami a jelenleg elérhető legmagasabb fokú adat- és kibervédelemmel ellátva kapcsolja össze az egészségügyi ellátókat egymással – beleértve a kórházi, a járóbeteg- és a háziorvosi ellátást, valamint a gyógyszertereket is –, illetve számos, a gyorsabb gyógyulást és kényelmet biztosító szolgáltatást nyújt a lakosság számára.

Az e-receptek kiadása és kezelése érdekében a járási hivatalok kormányablakai folyamatosan végzik az egészségügyi dolgozók új típusú, elektronikus tároló elemmel ellátott személyi igazolvánnyal való ellátását, mely okmányra az orvosoknak és asszisztenseiknek szükségük lesz a rendszer használatához.

Bővebb információk az EESZT rendszerről és az e-receptről az alábbi linkeken érhetőek el:

<https://e-egeszsegugy.gov.hu/eeszt>

<https://e-egeszsegugy.gov.hu/web/eeszt-informacios-portal/gyik>

HÖLVÉNYI GYÖRGY EURÓPAI PARLAMENTI KÉPVISELŐ VOLT A KÖZÉLETI KÁVÉHÁZ VENDÉGE



A kávéházakba elsősorban azért jártak régen az emberek, hogy a kávéivás ürügyén kiszabaduljanak zárt világukból, társaságra leljenek, szórakozhassanak, beszélgethessenek. A Gyomaendrődi Közéleti Kávéház viszont szellemi műhelyként működik. A Kávéház legfontosabb célja, hogy Gyomaendrőd polgárait tájékoztassa a várost érintő aktuális kérdésekről.

A rendezvényen Magyarországon közkedvelt és elismert személyiségek vesznek részt, akikkel beszélgetünk erről-arról.

- Először 2016. március 1-jén találkoztunk. Beszélgettünk a várost érintő problémákról Toldi Balázs polgármesterrel

- A mezőgazdaság helyzetéről Dr. Gyuricza Csabával

- Egyházi témakörben megismerhettük Bálint Sándor néprajztudós csodálatos munkásságát és gyűjtéseit Prof. Dr. Barna Gábor előadásában

- Hallhattunk a megbocsátásról Iványi

László esperes-plébánostól

- Nagyon érdekes volt Fidelis nővér előadásában „Afrikában jártam misszióban” c. előadása, aki Makóról volt vendégünk

- Említhetném a Drága Elza c. magyar film rendezői változatának bemutatóját a Gyomai Művelődési Központban

- Ettünk finom halászelevet Tímár János és családja jóvoltából

- Volt ingyenes rákszűrés és kerekasztal beszélgetés a rák kialakulásában szerepet játszó 7+1 figyelmeztető jerről és a daganat megelőzéséről.

Szeptember 20-án, az esti órákban beszélgettünk helyi, országos és európai ügyekről. Vendégünk volt:

- HÖLVÉNYI GYÖRGY európai parlamenti képviselő

- és Toldi Balázs Gyomaendrőd város polgármestere.

A moderátor szerepét Dr. Varjú László töltötte be.

Hölvényi György beszélt a Közel-keleti helyzetképről és az üldözött keleti keresztényekről Irakban. Kiemelte, hogy a Magyar Kormány azt képviseli az Európai Parlamentben, hogy ott, helyben adjanak segítséget, ne pedig a népvándorlás

adta lehetőséggel éljenek az emberek, kiszolgáltathatva őket az emberkereskedőknek. Oda kell minden erőt összpontosítani, és ezeket az országokat, városokat és falvakat újjá kell építeni, és össze kell fogni a világnak. Egyre több ország jön arra rá, hogy ez az egyetlen járható út, amit Magyarország képvisel. Kiemelte és felhívta a figyelmet a nemrég elkészült dokumentumfilm megtekintésére, aminek címe: „Övék a Mennyek Országá”. Kérte, hogy minél többen nézzük meg, és megértjük, hogy miről is van szó. Toldi Balázs polgármester pedig beszélt a TOP-os pályázatokról, amit eddig a város nyert, és arról, amiben pályázatokat adtak be. A program a kérdésekre adott válaszokkal zárult.

Ungvályi János



Katolikus oldal

RÓZSAFÜZÉR HÓNAPJA

A római katolikus Egyház hagyománya szerint október a rózsafüzér, -más nevén szentolvasó- hónapja. A lepantói csata idején (1571. október 7.), amikor a keresztény csapatok legyőzték a törököket, Szent V. Piusz pápa elrendelte, hogy a keresztények templomaikban esténként a rózsafüzért imádkozzák, a keresztény csapatok győzelméért, ami be is következett. A szent pápa ezért október 7-re bevezette a katolikus naptárba Rózsafüzér Királynője ünnepét, illetve ekkor jött szokásba, ugyancsak a pápai rendeletnek megfelelően, hogy október hónapban minden este közösen imádkozzunk a szentolvasót.

A rózsafüzér egyike a legősibb imádságoknak. Más vallásoknál (hinduizmus, iszlám) találunk a rózsafüzérhez hasonló imafüzéreket. A hinduknál mala a neve, a muzulmánoknál tesbih, az ortodox keresztényeknél csotki, brojanica vagy komboszkiniön. Mindegyik vallásnál egy-egy imát mondanak a füzér gyöngyszemeire. A kereszténységben az egyiptomi szent remeték (Szent Pachomiusz, Szent Onufriusz, stb.) által terjedt el. Ők száz gyöngyszemet fűztek egy zsinóra, így számolták meg, hogy hány imát, -többnyire Miatyánkot- végeztek el naponta. A remetéknél ez több ezer imát is jelenthetett egy nap. Később már nem csak Miatyánkot, hanem Üdvözlégyet is imádkoztak a gyöngyszemekre.

A rózsafüzér mai alakja Szent Domonkos rendalapító szerzetes nevéhez fűződik. Ő osztotta őt „tizedre” az olvasófüzért, és ő vezette be az öt örvendetes, öt fájdalmas és öt dicsőséges titok

beeszmézését is az imádságokba. Ezt 2002-ben Szent II. János Pál pápa öt új titokkal, a világhírű titkaival bővítette ki. Így a rózsafüzér tizedeinek imádkozása közben végig elmélkedhetjük a szent evangélium fő eseményeit. Ezért is nevezték a rózsafüzért a szegény emberek bibliájának is.

A szentolvasó imádkozásához számos csodás esemény fűződik, ezért a katolikus keresztények különösen ragaszkodnak hozzá. A legtöbb hívő katolikus embernek van rózsafüzére, esténként ezen imádkozik, magával viszi a templomba és a szentmise előtti szent csendben imádkozgatja, -és amikor valaki meghal, a ravatalon összekulcsolt kezeire fűzik a szentolvasót, hogy a nagy útra magával vigye az imádságnak ezt a szent eszközt.

Az 1858-as lourdesi, 1917-es fatimai, 1981-es medjugorjei Mária-jelenések során a Szent Szűz mindenütt kérte a rózsafüzér napi imádságát, mint egy olyan imámódot, amely távol tartja a sátán cselszövéseit, s amely ima a végítélet napján sok lelket fog megmenteni a kárhozat tüzétől. Rómában, a Sixtusi kápolnában ezért is láthatjuk Michelangelo gyönyörű freskóján azt a jelenetet, hogy a végítéletkor egy angyal a rózsafüzérnél fogva ragad ki egy lelket a kárhozat lángjai közül.

Október hónapban ne feledkezzünk meg erről a szép imádságunkról! Igyekezzünk minél több októberi ájtatosságon, közös rózsafüzér imádságon megjelenni és együtt könyörögni a Szent Szűzhez: „Rózsafüzér Királynője, könyörögj érettünk!”

Czank Gábor plébános



„Nekem áldott az a bölcső, mely magyarrá ringatott.”

Ezzel a gyönyörű idézettel találkoztunk Nagyszalontán, Arany János / Nagyszalonta, 1817. március 2.-Budapest, 1882. október 22./szülőházában, Arany János bölcsőjében.

Augusztus 31-én, idén is kirándultunk a gyomaendrődi ministránsokkal, a két egyházközség plébánosával, kántorával, híveivel.

Arany János születésének 200. évfordulójára emlékezve, meglátogattuk szülőházát, mely őrzi az Arany család bútorait, korabeli használati tárgyakat. Az udvart a költő által megénekelte eperfa „unokája” árnyékolja be, mellette az a kút, amelynek vizét a költő is itta gyermekkorában. A szülői ház tájházként is üzemel, melyet lelkes szalontaiak tartanak látogatható állapotban.

A Fő téren áll a Csonka-torony /az 1600-as években épült vár maradványa/, amelyben ma Arany János Emlékmúzeum található. A Csonka-torony bejárata fölött karosszékekben ülő Arany szobra néz le a látogatóra. A szobrot Stróbl Alajos tervei alapján Szeszák Ferenc készítette 1907-ben. A tornyot a költő halála után fia, Arany László kezdeményezésére újjátették fel, és az általa átadott személyes tárgyakkal, könyvekkel, iratokkal emlékmúzeumnak rendezték be. A torony négy emeletén látható kiállítás talán legérdekesebb része Arany egykori dolgozószobájának eredeti berendezése.

A városka további nevezetességeire csak rápillantottunk, mint: Nagyskola, itt tanult és tanított Arany, református, katolikus, ortodox templomok, szoborpark.

Úti célunk következő állomása Nagyvárad nevezetességei, első sorban a Püspöki Székesegyház és környéke.

A Püspöki Székesegyház a legnagyobb, sokak szerint a leg szebb vidéki barokk stílusban épült templom Romániában. A monumentális méretű /33x12m/, gazdag belső díszítés önmagában is lenyűgöző.

A főbejárat mellett a falon Szent László lovagkirályt ábrázoló domborművet, valamint a király csatabárdját láthatjuk. Ez utóbbi egyenesen a király sírjából való, a legenda szerint ezzel fakasztott vizet a sziklából szomjazó katonáinak.

A bazilikában egy barokk fő- és négy mellékoltár, számtalan szenteket ábrázoló szobor, dombormű, festmény, kép található.

A török uralom alól való felszabadulás /1692/ emlékére, évfordulójára emléktáblákat avattak.

1964 májusában az ateista állam le akarta bontani a plébániatemplomot, de Nagyvárad lakossága nemzeti és felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül megmentette a templomot a lebontástól.


A templom galériájában megnéztük az Egyházművészeti Kiállítást. Legértékesebb darabja a díszes Szent László herma, mely a 19. század végén készült. A mellékszobor alakú ereklyetartóban Szent László koponyacsontjának egy darabját őrzik, amelyet a híres győri hermában lévő koponyacsontból pattintottak le. A május elejei körmeneten körbe viszik a hermát.

Kirándulásunknak ez volt a fő célja, tovább szabad program keretében fedeztük fel a nevezetességeket: Kanonok sor, vár, színház, Nyugatosok szoborcsoportja, Orsolya- rendi templom, Ortodox Püspöki Palota, Holdas templom, Görög Katolikus Székesegyház, stb.

Fagyit, üdítőt, felnőttek sört kóstoltak.

Késő délután indultunk haza, jól kifáradtunk.

Köszönöm mindnyájatoknak, köszönjük egymásnak ezt a jó hangulatú, tartalmas kirándulást, hogy egy nap alatt ennyi mindent bejárhattunk, megnézhettünk.

A ministránsok nevében: Pintér Eszter néni 

„FIGYELEM, FIGYELEM! TÁJÉKOZTATOM A VÁROS LAKÓIT..!”



Ugye ismerős Gyomaendrődön és környékén a felhívás szövege és a hang is. A Cibere hangja, jellegzetes hanghordozása is a fülünkben van. CIBERE, a bohóc CIBERE, a hirdető CIBERE, a gyereknepök önzetlen, áldozathozó szervezője most BAJBAN van! Eddig ő adott, most ő kér. A feltűnően dekorált Trabantjának műszakija lejárt és a megújításhoz nincs elég pénze, 80 ezer Ft hiányzik...

Két lehetőség van:

1: A Templárius Alapítvány 53200015-11060273 fő számlaszámára lehet átutalni, törvényes úton az elküldött forintokkal tovább folytatódik a település egyik jellegzetessége,

VAGY 2: Pénzhiány miatt megszűnik a jelenség és ezzel VARGA MIHÁLY (Cibere) megélhetése is alaposan leszűkül.

Tisztelt Vállalkozók! Tisztelt adakozni szándékozó jóakaratú Embertársaim! Aki teheti, ki-ki lehetőségéhez mérten segítse az ügyet, hogy CIBERE gépkocsijának műszaki vizsgálja mihamarabb meglegyen.

Köszönjük előre is nagylelkű segítségüket.



Arany János szülőháza előtt Nagyszalontán

Évangélikus



hírek

Nagyszabású reformációi megemlékezés

500 reformáció

2017. október 31-én kerül sor a reformáció 500. jubileumi emlékévének központi ünnepsége a Papp László Budapest Sportaréánában. A délelőtt 10 órakor kezdődő program 15 órakor ér véget. Kulturális programok, istentisztelet, ünnepi beszéd, látványos bemutatók, összevont reformációi kórus, közös éneklés formálják a rendezvényt.

Az első blokkban (10:00 és 11:00 óra között) kap helyet az úgynevezett Közéleti rész, amelynek keretében **Balog Zoltán** emberi erőforrás miniszter köszönti a résztvevőket, **Orbán Viktor**, Magyarország miniszterelnöke pedig ünnepi beszédet tart. Ezt gazdag kulturális programok kísérik.

A második blokkban (11:00 és 12:00 óra között) a program ökumenikus istentisztelettel folytatódik, egyházi vezetők szolgálatával, összevont, több száz fős kórusral és természetesen közös énekléssel. **A két délelőtti blokkot az MTVA egyenes adásban közvetíti majd.**

A harmadik blokk, amely egy hosszabb ebédszünet után veszi kezdetét, reformációi gálaműsorral folytatódik, **neves színészek és énekesek közreműködésével**, valamint reformáció tematikájú filmbejátszásokkal és előadásokkal egészen 15:00 óráig. A programra októberben indul a jegyértékesítés, jelképesen, **500 forintos jegyárakkal**, amelyekből a befolyt összeget a Reformáció Emlékbizottság jótékony célra fordítja. A jegyek érkezési sorrendben kelnek el, összesen több mint 10.000 fő regisztrációjára lesz lehetőség. Az ünnepség időtartamára való tekintettel szerény ebédcsomagok igénylésére is lehetőséget biztosítanak, ezt a jegyár magában foglalja. Online regisztrálni egyénileg és csoportosan is az alábbi linken lehet:

<http://www.eventim.hu/hu/jegyek/reformacio-500-budapest-papp-laszlo-sportarena-471972/event.html>

Azok az érdeklődők, akik nem tudnak online regisztrálni (interneten jegyet vásárolni), a helyi lelkésztől tudnak segítséget kérni. A mi gyülekezetünk is vonattal utazik. Azon vendégek esetében, akik vasúttal érkeznek a fővárosba, a MÁV kedvezményeket biztosít a jegy felmutatását követően.

Találkozunk tehát október 31-én, a reformáció félévezredes jubileumának ünnepén a budapesti Papp László Sportaréánában, hogy együtt emlékezzünk, s ünnepeljük a reformációt, a megújulás lendületével!

November 5-én a 9 órakor kezdődő istentiszteletünkön helyi szinten is megemlékezünk e jeles, ma is ható eseményről. Ekkor egy fát is el fogunk ültetni. „Ha tudnám, hogy holnap vége lesz a világnak, még ma elültetnék egy almafát.” – mondta Luther. Mi a fáültetéssel ösztönözzük magunkat Luther példáján keresztül, hogy sose szabad belefáradni a jó cselekvésébe. Szeretettel várunk Mindenkit!

Gyomai Evangélikus Egyházközség
5500 Gyomaendrőd Fő út 178.

„Az igaz ember
hitből él”

Reformáció 500 Nemzeti Megemlékezés | 10.31. ARÉNA | 10:00-15:00

CIVIL SAROK

BESZÉLGETÉS

DR. VALAH BÉLA FOGORVOSSAL

Tavasza óta készülök a cikk megírására. Gondoltam, hogy nem lesz egyszerű találkozót összehozni, pedig még a feleségét, Ágikát, -egykori kollégámat- is segítségül hívtam. Végül mégis sikerrel zárult a kezdeményezés. Szeptember elején, talán az ősz végleges és visszavonhatatlan beköszönte előtt, a vén-asszonyok nyara mondhatni utolsó igazán meleg, napfényes délutánján megcsörrent a telefon. Ágika volt az. Örömmel fogadtam a meghívást kedvenc tartózkodási helyükre, a nyaralóba. Megérkezésemkor Doktor úr a teraszon tevékenykedett. Gondolván a télre, szárított erős paprikát darabolt, mondván ez adja majd meg az ízét a birkapörköltnek!

Régi ismerősként üdvözlöttük egymást. Az asztalon mindenféle ősszel érő gyümölcs, amit leginkább a maguk által gondosan ültetett és ápolt kertből szedtek a vendégnek. Könnyen indult a beszélgetés mindenfélérel, kertről, a közel hasonló korú gyerekeinkről, unokákról.

Doktor Úr! Arra kérem, mondjon néhány gondolatot önmagáról és családjáról.

1950. május 14-én Szarvason születtem pedagógus szülők gyermekeként. Édesanyám Garay Ilona, aki Szarvason végezte a tanítóképzőt, majd később Szegeden a tanárképző főiskolán biológia-földrajz szakos tanári diplomát szerzett. Édesapám Valach János Miskolcon, az Evangélikus Líceumban, majd szintén Szegeden ő is tanári diplomát szerzett. Ugyanis, a tanári diploma megszerzése feltétele volt annak, hogy a nyolc osztályos tanyai iskolai hányattatások után, végre Szarvason kapjanak állást.

Miért választotta a fogorvosi pályát?

Én, valószínű édesanyamtól örököltem a biológiai érdeklődésemet. Ennek, valamint szüleim gyengéd ráhatásának köszönhetően jelentkeztem a SZOTE fogorvosi karára, ahová első nekifutásra felvételt nyertem.

Hogyan kerültek Endrődre?

Még az egyetemi évek alatt összeházasodtunk a menyasszonyommal, Palov Ágnessel, - a nagyon sokak által ismert és szeretett Ági névvel, - aki szintén Szegeden szerzett tanári oklevelet. A diploma megszerzése után, - *miután feleségem is szarvasi származású* -, hogy minél közelebb maradhassunk szüleinkhez, családunkhoz, Endrődön vállaltunk állást mindketten. Közben megszülettek gyermekeink, nagyobbik fiunk Béla 1974-ben, majd két év

múlva, 1976-ban kisebbik gyermekünk Csabi.

Betegei szerették, sokan választották Önt fogorvosuknak körzeten kívül is. Mi lehet a szakmai sikernek az oka, illetve, mi a jó orvos és orvoslás titka Ön szerint?

Én olyan körzetet kaptam, ahol több éves lemaradás volt, így aztán megvallva, „volt mit csinálni”! Sokszor, önként vállalt túlórában vittem a körzetem. A fogorvoslásban nem csak a kenyérkeresetet, de hivatást is találtam. Szerettem a szakmát, érdekelt is, úgy a munkám, mint a páciensek sorsa. Úgy érzem a betegek szerettek és elismertek, ami örömmel tölt el a mai napig.

Több cikluson át tevékenykedett a képviselőként a város érdekében. Mi motiválta arra, hogy elfoglalt orvosként a politikai életben is szerepet vállaljon, illetve hogy győzte ezt energiával?

Nem csak a betegek, de a település sorsa is érdekelt, tenni akartam érte, s így kerültem kapcsolatba 1990-ben, - *hozzáteszem második kísérletre* - a helyi politikával. (Az első még Endrődön volt, letelepedésünk után nem sokkal, az 1970-es években. Az történt, hogy többek felkérésére felvettek egy választás előtt a tanács-tag-jelöltek névjegyzékébe, ahonnan K.I., akkori községi párttitkár személyes utasítására azonnal töröltek.) A rendszerváltás utáni helyi politikai életben függetlenként, három ciklust töltöttem a város fejlődését szolgáló, ciklusonként változó nevű bizottságokban elnökként. 1990-ben még úgy kezdtünk hozzá az önkormányzat és hivatala szervezéséhez, hogy - „Esernyőt, kutyát, pártérdeket tessék az előszobában hagyni! A tanácskozó terembe csak városi érdekek kerülhetnek be!” - Ezek az elvek azonban hamarosan módosultak! Megérne egy könyvnyi tanulmányt, hogy mik és miért történtek időnként a háttérben!? Egy kicsit talán elkalandoztam, - morfondírozik - de hát ez is én vagyok, ez is velem történt meg!



Képviselőként milyen célokat tűzött ki maga elé és azok hogyan valósultak meg a város életében?

Mi volt a cél? - kérdezett vissza. A város érdekeit képviselni, megoldani az aktuális problémákat. Szerettük volna helyrebillenteni az egyensúlyt a két településrész között. Ez azonban sajnos, úgy érzem nem sikerült!

Tudjuk, hogy nagyon szereti a természetet, a vizeket, a horgászatot! Egy kicsit beszéljen hobbijairól, illetve nyugdíjasként hogyan telnek napjai?

2002 után már csak a szakmának, horgászatnak, vadászatnak éltem. Közben, 1995-ben aktív részvétellel megalapítottuk a Templom-zugi Környezetvédelmi és Horgász Egyesületet. Ez a szervezet kapta a halászati jogot és a holtág fenntartási kötelezettségét a vízterületen, mely azóta is közmegegyezésre gyakorol. Remélem, még sok évig nyújt pihenési, szórakozási lehetőséget az egyesület tagjainak és az ide látogató üdülővendégeknek.

Nyugdíjba vonulásom óta mind több időt töltünk kint feleségemmel a zugban, ahol horgászat, kertészkedéssel foglalkozunk. A vadászat kezd valamelyest háttérbe szorulni: az erőnlét nem javul...! Sajnos mostanában gyakran küzdök egészségügyi gondokkal! De!.. A nehézségek azért vannak, hogy úrrá legyünk rajta!

Kívánom a magam és olvasóink nevében, hogy mielőbb így legyen!

Köszönöm a vendéglátást és a kellemes beszélgetést!

Gyomaendrőd 2017. szeptember 11

Lejegyezte: Lehóczkiné Timár Irén

Tájház, s amiért más, mint a többi...

„Halkan jönni, menni! Semmit meg nem fogni, le nem verni!” Évekig sulykolták belénk iskolai múzeumlátogatásokon ezeket az illemszabályokat. Talán ezért érzek máig is elfogultságot, ha múzeumba, tájházba lépek. Aztán egyszer csak kiderül, van, ahol más-ként vélekednek minderről. Ahol, ha kedvem van, leakaszthatom a fogasról a sokéves vállkendőt, leülhetek a kemencepadkára, de még a parasztszékér tetejére is felmászhatok, ha úgy tetszik. Oda se neki, arra való. Ha akarok, rágyújthatok a szobában elüldögélve. Még bátorítanak is: „Ne zavartassa magát! Szoktak itt dohányozni. A füst legalább elveszi a földes szobának ezt a sajátos, dohos szagát”.

„Szoktak itt dohányozni” — biztatott az imént Vaszkó Irén nyugdíjas pedagógus, aki gondját viseli ennek a régi kis háznak —, de vajon kik? Egyáltalán milyen az élet itt, a gyomaendródi tájházban? Nos, mint meggyőződünk róla, meglepően eleven, pezsgő.

Hol a bikkfa tekenő?

Van, hogy kihirdetik, este beszélgetés lesz. Akkor aztán jönnek a falu öregjei pattogatott kukoricával, hogy legyen mit eszegetni. Irénke néni megfogja a hasasüveget, bort tölt bele, s vége hossza nincs az „amikor én még legény voltam”-nak. Máskor történelem-, rajz, vagy éppen irodalom órát tartanak itt. — Ha a Toldit tanulják? „Na, gyerekek! Aki megmutatja, hol a bikkfa tekenő, meg a csobolyó, kap egy ötöst.” Ennyit kell csak mondani, s lázas keresés kezdődik máris. De hát honnan is tudnák a mai gyerekek, mi az a csobolyó? — tárja szét a kezét Vaszkó Irén. Télen jól befűtik a kemencét, ha az óvodások jönnek. Jólesik elüldögélni a kemencepadkán, ott aztán elhallgatnak a mesét napestig. A kapun felirat: „Kulcs a szomszéd-ban...” S adják is bárkinek, aki kéri. Nincs szigorú nyitvatartási rend, jöjjön csak, akinek kedve tartja. Beszélgetessen, nézzen körül nyugodtan, kóstolja meg a kert gyümölcsfáinak termését, nem zavarja senki. Irénke néni, ha ráér, itt van, s szívesen elkalauzol bárkit. Péntek este beállított vagy 30 fiatal, a honismereti szakkör tagjai. Eljöttek, hogy szétnézzenek a toronyból, s ha már itt jártak, benéztek ide is. Kinyitottunk hát nekik... Jót beszélgettünk. A szövöszék most egy-kedvűen pihenget, megérdemli, öreg már szegény, mégis sokat dolgoztatják, gyerekek, felnőttek. — Fonalat kéne vetni, ám ezt már csak egy asszony tud, özvegy Fülöp Mihályné Szilágyi Juliska — majd kételkedésem látva hozzát teszi —, tudja ez tiszta matematika, azért olyan nehéz.

Szótt az egész család

Szóttessenek mindenütt. Az asztalon, a sublótban... Nem csoda, ha két szóttés kiállítás is rendeztek annak idején. A Népművészeti Múzeum munkatársai úgy vélekedtek, európai jelentőségű mintakincs gyűlt itt össze. — Ez a nép rengeteget szótt. Még a férfiak is segítettek. Dupla veréssel, szedett szövéssel nagyhétre 10 rendet kellett csinálni. Aki nem lett kész, inkább eldugta, különben kicsűfolták... Sokan mondják: „az a buta paraszt”. Hát lehet buta, aki azzal az agyondolgozott, kerges kezével ilyen gyönyörű orgonacsöves, szedett mintát tud szőni? Vagy itt ez a rozmaringos — terít ki egy valóban szép abroszt —, micsoda gazdag lélekről árulkodik ez a csodás mintakincs!

Fecske a hombárban

Úgy 8—10 éve született meg a tájház létrehozásának gondolata. Vaszkó Irénnek már ekkor gyűjteménye volt, kérdezték, mennyiért adná a községnek? Ő csak annyit mondott, hívják meg a tanácsülésre. — Ott aztán felajánlottam mindent a tájháznak, inkább itt a helye, mint hogy a házalóké legyen. Nem igaz? A jó példa hatott. Elsőként Timár Andorné, Rica néni ajánlotta fel öreg nyoszolyáját és

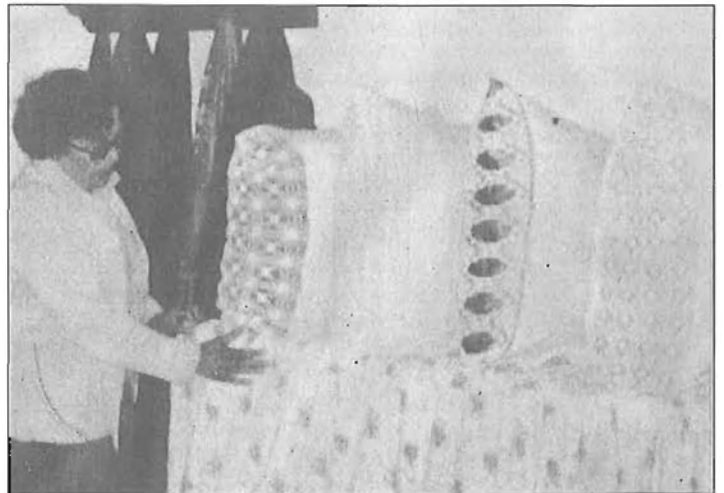
mellé egy tulipános ládát. Máskor gyűjtő út alkalmával a csirkék alól került elő a máig is féltve őrzött pendel... Egy idős ember is jelentkezett, hogy a padlásán szétszedve van egy szekér. Ha kell, vigyék... — Egy egész osztály állt neki, hogy osszerakja. Képzeld! Egy szeg sem hiányzott belőle. A gyerekek azóta is nagyon szeretik. A tájházat 1977 novemberében nyitották meg, s mint az eddigiekből is kitetszik, hamar élet költözött az ódon falak közé. De nem csak az emberek érzik itt jól magukat. A kéményen gólya fészkel. A hombárban egy kétíves fecske család talált otthonra. — Nem akarták megadni a működési engedélyt, de én ezzel nemigen törődtem akkoriban. A ház rendbehozásában a szocialista brigádok, és még sokan mások segítettek. Szerettek itt lenni. Ez volt a fontos. Később megkaptuk az engedélyt is...


Rézüst napsütésben

Vaszkó Irén nem csak a tárgyi, hanem a szellemi hagyományokat is szorgosan gyűjti segítőivel, mert azok is vannak bőven. — A gyerekeket a legkönnyebb rábírnai a hagyományok mentésére. Sietnünk kell, mert úgy hiszem, így is a 24. órában fogtunk hozzá. Ott van a szóttés intő példája. Mire észbekaptam, a legértékesebb, legrégebb darabok kerültek a halottakkal a föld alá. Sürget a múltó idő, s ezt megértették ezek a gyerekek is. Járják az ismerősöket, „mit tud a tata?”, s amit gyűjtenek, meg is tanulják. Nemrég a betlehemi járást dolgozták fel. Megtanulták, bemutatták. A tájház hétszer telt meg zsúfolásig, akkora volt az érdeklődés. Máskor a húsvéti szokásokat, megint máskor a népi játékokat dolgozták fel így — Nyolcan voltunk testvérek. Édesapám rendkívüli emlékezőtehetséggel bírt, s míg anyánk ruháskáinkat mosta, az ő feladata volt mesélni nekünk — emlékezik szelíd bánattal. — Megtanultuk egyszer a betlehemi járást, meg a feketevasárnap-i köszöntőket... Később, mikor már öreg volt, és nem látott, sokat hallottam, hogy éjszakánként nem alszik. Ha megkérdeztem, mi baj van, csak annyit mondott: „Majd megtudod, fiam!” Akkor meséljen — válaszoltam, s ő elkezdte. Sokszor lejegyeztem, máskor megtanultam, amit mondott. Később már tudatosan gyűjtöttem. Egyszer — meséli —, a Néprajzi Múzeumban látott egy nagy képet kiállítva egy endrődi, felravatalozott halotról. Akkor döbönt rá, hogy ez is érték. Azóta gyűjti a búcsúztatókat, s az ehhez kapcsolódó szokásokat. — Mezőtúr 12 kilométerre van tőlünk, mégis egy világ választott el minket a környező településektől általában. Nagy volt mindig itt az elzártság. Látni a lakodalmas szokások nagy eltérésén is. Ezért olyan fontos, hogy éppen mi ne hagyjuk veszendőbe menni ezeket az értékeket, s ezért nem szabad elszalasztani az adandó alkalmakat sem. Gyakran járok csigatészta csinálni. Ilyenkor csak annyit kell, mondjak: „Hej, Brigitta néni! De szép lány lehetett maga valamikor!” Aztán csak hallgatnom kell, s az emlékeknek nincs határa, de értéke annál inkább... Eljárt az idő. A magasan álló nap meleg fényében rézüst csillan, mintha jelezné, itt a tárgyak is visszanyerik régi énjüket. — Gyakran kölcsönadjuk lekvárfőzés idején — magyarázza tekintetem követve —, nincs már ilyen a mai házakban. Még örültünk is, ha viszik, hiszen így fényesedik ki igazán...

Kép, szöveg: Nagy Ágnes

Forrás: Békés Megyei Népújság, 1984. 06.01.





5500 Gyomaendrőd,
Kossuth u. 31

Nyitva: Hétfő-Péntek: 7-17
Szombat: 8-12

Telefon: +36 (30) 2780-405

PAPÍR



Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

A hét éve elhunyt Márton Gáborra emlékezünk ezzel a rövid írásával.

Márton Gábor: Elők, holtak vallomása

Gyomaendrőd, 2008. (40-43. oldal)

Vasparipa

Már alaposan benne voltak a múlt század második felében, (nem is olyan régen volt) de az endrődiek még nem láttak magától nyargaló vasparipát. Nem is igen hitte senki, hogy lehet ilyesmi.

– Ha mégis megy, akkor abba má' gonosz huncutságnak kell lenni – vélekedett a község vezetősége (az öreg bíró megfogalmazása szerint).

– Bolond beszéd a', uram bocsá' – mondogatták az akkoriak.

– Még hogy vasparipa magatú' vág-tasson!

– Kár azt a nagy töltést, azt a nagy gátat csinálni. Beleölik a sok követ. Aztán majd elbonthatják.

– De hogy is mehetne valami, ami nem élő?

Aztán, hogy a vastalpat, a síneket is lefektették, még nagyobb lett a meg-hökkenés.

– Miféle csuda az, ami ilyen vékony vasgerendán tud olyan hosszan men-ni?

– Lehet, kerítésnek szegezték oda a vasakat, hogy kívül ne csússzon a kerék, hogy le ne kanyarodjon a ma-gas gátról.

– Nem létezik. Nem lehet a. A' mán nem igaz – tamáskodtak többen is.

Aztán eljött az ideje, amikor meghir-dették, még ki is publikálták, hogy pró-baújtját teszi az acélszörny, a mozdony.

Eppen szénagyújtás ideje volt.

A falutól északra elterülő kaszáló "dógos népei" odasereglettek „früstük” után mindnyájan a pályához. Tisztes távolságra álltak a sínektől. Nem mint-ha félnének, de „jobb vigyázatosnak lenni az effélével.”

Szépszámú népség gyűlt össze, itt is, ott is csoportosulva. Az emberek a vasvillát is magukkal vitték, pedig szénagyújtáshez „favella dukált”. Csupán azért vitték, hogy ippeg ott legyen. Hogy ne álljanak üres kézzel.

Beszélgettek. Mérlegelgették az es-hetőséget. Az asszonyok nem szóltak bele. Nekik hallgatni illett, mikor az em-bernép komoly dologról tárgyalt.

Időnként elhallgatva északnyugat-nak fordult az egész csoport. Vártak kételkedve... hátha mégis lesz valami a csodából. Nem hitték, de borzongtak tőle. Feszülten figyeltek.

Hol egyik, hol másik állapította meg:

– Nem gyün.

Szavukból rossz szellemet elűző varázsló ereje érződött.

– Mán hogy is gyühetne!

Folytatták a beszélgetést. Feleleve-nítették a Bibliát, hogy kísértette meg

a Sátán hol egyik, hol másik eleinket, hogy eltérítse az igaz útról.

Nem mondták, de többen is gondol-ták, „hátha ez is valami ördögi praktika”. Nem hitték, hogy látnak majd valamit, de egyiknek sem jutott eszébe, hogy ott hagyja a várakozást, visszamenjen és szaporítsa a boglyák számát.

Igazság és titok izgatta őket.

Közeledett már délhez az idő, mikor Mezőtúr irányában megjelent valami feketeség. A tiszta égen füstfoslányok oszladoznak.

– Gyün! Figyeljék csak kendtek! – szólt az éles szemű esküdt.

Mind arra figyeltek. Döbrent csend lett a válasz. A gyerekeket, kik eddig szerteszaladgáltak, nyargalásztak, az asszonyokhoz parancsolták. Mindnek megfogta a kezét az anyja.

Nézték merőn mindnyájan a köze-ledő valamit. A férfiak földbe szúrták a vasvillát. Rátényereltek a nyél végére, állukat rátámasztották, mint a nyáját figyelő juhász botja végére.

Kis idő múltán a zakatolás is hallat-szott. A villákat kihúzták a földből. Voltak kik néhányat előrébb léptek elszánt arckifejezéssel.

Igy közelednek a veszett kutya felé, mikor a kör bezárul körülötte.

Mikor aztán a vasparipa jó kiál-tásnyira ért, az asz-szonyok keresztet vetve térdre eresz-kedtek. Legbiz-tosabb módja ez az ördögűzésnek. Menekül a kísértés ennek láttán.

Egyik-másik fér-fi mélyen előre ha-jolt, s oldalt fordított fejfel kémlelt a vas-burok alá.

Hátha kilátszik a „belüre fogott lo-vak, –vagy isten ments, mert az is lehetséges– ma-gának az ördögnek a lába. Annak sza-kasztott olyan pa-tája van.”

Utána fordul-tak a prüszögő, tova-futó szörnye-tegnek, mely kupét húzott maga után.

Sokáig nem

szólt egyik sem. Nézték, míg belátták. Nem tudták, való-e, vagy ígézet, ami-nek tanúi voltak. Ott álltak egy darabig, mintha meg akartak volna bizonyosod-ni, hogy nem fordul vissza.

Az asszonyok közelebb húzódtak a férfiakhoz. Csak, mikor már nem lát-szott semmi és hangja sem hallatszott a masinának, szólalt meg az egyik:

– Elment.

Szavában csodálkozás és meg-könnyebbülés volt.

– El az – válaszolt rá kurtán több is egyszerre. Aztán csoportosan indultak vissza a munkába. Hosszan gondol-koztak, csak aztán kezdtek beszélni a látottakról.

(Csak okosak voltak elődeink, mi-kor nem engedték, hogy a falun men-jen keresztül a vasút. Hisz még így, a határban járva is nagy galibát okozott! „Az előjáróság nem adta beleegyezé-sét, hogy a vasút Endrődön átvezes-sen, mert a masina erős zakatolása a lakosság éjszakai nyugalmát zavarja, kipattanó szikrája tűzveszélyt okozhat, és sok kárt idézhet elő a hasznos álla-tokban.”)

MEGHÍVÓ

2017. október 14 - én szombaton, egyházközségi vacsorát tartunk, melyre szeretettel meghívjuk és elvárjuk!
Gyülekezés: 17 órától
Vacsora: 18.30 órakor

Helyszín: Körös Étterem, Gyomaendrőd (Holler)

Vacsorajegy: 1 700 Ft

Menü: A - vegyes tál
 B - marhapörkölt galuskával, savanyúsággal

Zene: Kocsis Márton

Tombolatárgyakat szeretettel elfogadunk!
 Jegyet vásárolni, feliratkozni, valamint a tombolára szánt tárgyakat átadni a gyomai plébánián lehet irodai időben, illetve vacsora előtt az étteremben.

Az iroda nyitvatartása:
 hétfő, kedd, szerda, péntek: 9-11 óráig
 Jegyek vásárlására még az endrői és a hunyai plébánián is van lehetőség.

Érdeklődni a gyomai plébánia 66/386-129 - es telefonszámán, valamint az endrői plébánia 66/283-940 - es telefonszámán lehet.

Az est bevételét templomunk felújítására kívánjuk fordítani (kerítés).

Jelentkezési határidő: október 10.
Mindenkit szeretettel várunk!
 A gyomai Jézus Szíve Templom hível

Gyoma néprajza



Helytörténeti források a Békés című megyei hetilapból II.

Ferenc József Gyomán

-1874. szeptember 21.-

Király ö felségét aradi útjában a békés-gyomai vaspálya főnél, a város nevében, egyik rendes ref. lelkész Garzó Gyula ur fogadta, meleg szavakban adván kifejezést, a törhetlen hűség és hódolat mély érzetének, s áldást kérve egyszersmind ő felségének és királyi családjának életére, melyet ő felsége kitűnő szívéllyességgel fogadott.



Forrás:
III. évf. 39. szám, 1874. szept. 27.

Levelezés
Endröd, 1874. szeptember 29.

Tudósítási helyreigazításul, illetőleg kiegészítésül: Midőn ő felsége a mi királyunk szept. 21-én délután 3 1/4 óraker Aradra utazott a gyomai vasúti állomáson Békésmegye határán az ő hódolatos üdvözlése ekként történik vala.

Berobogván homlokzatán az ország címerével diszeskedő fölzászlózott és fölkoszorozott udvari disz vonat, mintegy 3000 ember örvendező és viharos „éljenzése” között daliás könnyűdséggel lépett az endröd-gyomai üdvözlő küldöttségek elé „a legelső magyar ember a király!”... Főtiszt. Schiefner Ede endrödi prépost-plébános ö nagysága rövid tartalmas üdvözlése után, ki egyszersmind a gyomai r. kath. lelkészt, az endrödi és gyomai előjárókat is szerencsés volt bemutatni ő felségének, a gyomai nt. ref. lelkész Garzó ur köszönté ezen örvendetes alkalomból ő felségét; mely üdvözlő hódolatosokat legkegyelmesebb atyai tetszéssel fogadván ő felsége: a kegyteljes királyi szavakra az éljenek igézetes és óriás öröm- szózata áradozott. Nehány ünnepélyes percig a küldöttség egyes tagjaival váltott ő felsége szót, — Gyoma és Endröd lakosságának mennyiségéről... s különösen az endrödi bíróval az idej rosz termésről, melyre Aradon létekor Békésmegyét illetőleg, hivatkozott is. „Kukorica sem lesz” monda atyai részvétellel ő felsége.

Meglepően szép volt egy gyomai földész nő imezen jellemzetes szavait hallanunk:

—„Oh mint dobog a szive (már mint a királyé az atyai örömtől) a lelkemnek...”

—„Hát hiszen nem látja azt kelmed” monda nékie egy nem nagyon mélybelátásu egyén...”

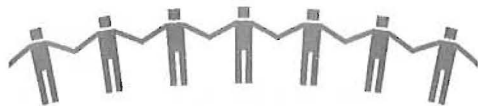
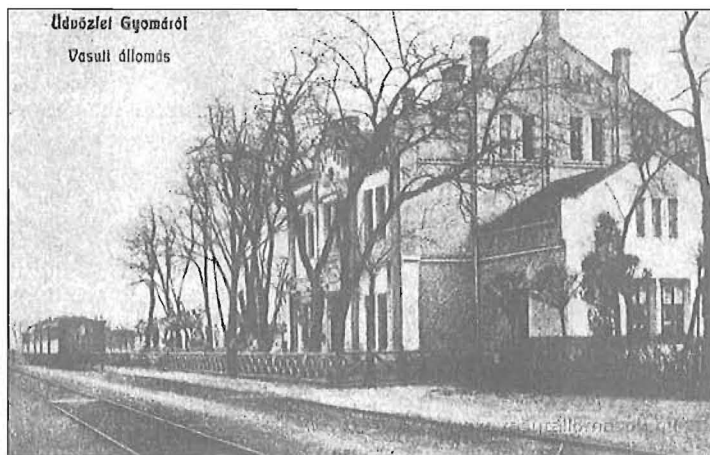
—Már aztán hogyné látnám, — válaszolá egész indignációval ő, — de bizony Csak látom!... Ni hogy nevet a szeme, mint örül a lelkem, hogy itt van köztünk.

A gyomai néhány röpké percig terjedő időzése alatt is meggyőződhetett ő felsége, hogy a nép szeretető a királyi trón legbiztosabb támasza, hogy szent István apostoli koronájával felavatott királya iránt ragaszkodó a magyar...! s hogyha a legelső magyar ember a király: bizonyosnál bizonyosabb, az, hogy érte minden honfi karja készen áll! Epen azért kértem a népek Istenét, midőn ő felsége tovább utazott, hogy:

Áldd meg országunkat, mi magyar hazánkat Vezéreljed jóra a mi királyunkat! „A gyomai vasúti állomás főnöke, és a Wodiáner-uradalmi műkertész hazafiságának s ő felsége a király iránti lojalitásuknak kitűnő jelét bizonyíták be az állomási főépület lézleses földiszítése által... Az örvendő közönség osztatlan elismerése üdvözlé vala őket.

Idősb bús Magyar

Forrás: III. évf. 40. szám, 1874. okt. 4.



Gyomaendrödi Összefogás Egyesület

Tisztelt Olvasó!

2017.09.09-én (szombaton) „Közös Szívügyünk” jótékonyági rendezvény került megrendezésre, melynek célja a Békés megyei központi kórház Pándy Kálmán Tagkórház Kardiológia Osztály Invazív részlegének történő adománygyűjtés volt. A támogatóknak és adományozóknak kisebb színes műsorral kedveskedtünk. Sajnálattal vettük észre, hogy egyes közintézményeink, nagyobb cégek nem tekintették szívügyüknek a kórház segítségét. **Rendezvényünket mégis sikeresnek mondhatjuk, igaz nem a teljes összeg (500.000.Ft- ennyibe kerül az újra élesztő műszeres kocsi), melyből 350.000.-Ft-ot sikerült összegyűjteni, mely a kórház Alapítványának számlájára átutalásra is került.**

Köszönetet szeretnénk mondani támogatóinknak:

Dr. Kiss-Rigó László Püspök úrnak
Barankovics Alapítvány
Toldi Balázs polgármester
Lehoczkíné Tímár Irénke alpolgármester asszony
Profi-Média Kft.
Príma-Soft Bémunka Kft.

Magyar Villamos Művek
Békés Megyei Önkormányzat
Templárius Alapítvány
Dréher Söröző és Étterem

Azoknak a kis üzleteknek is szeretnénk köszönetet mondani, akik valamilyen ajándék tombolatárggyal járultak rendezvényünk sikeréhez.

Végül, de nem utolsó sorban szeretném megköszönni mindazok munkáját, akik részt vettek a rendezvény szervezésben és a lebonyolításában.

Köszönettel: Raffael Attiláné elnök



Irodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Annyi titkom maradt...

Száz éve született Szabó Magda (1917-2007)



1917. október 5-én született Debrecenben, 2007. november 19-én hunyt el Kerepesen. Érettségi vizsgáját 1935-ben tette le Debrecenben, 1940-ben a debreceni egyetemen szerzett latin–magyar szakos tanári és bölcsészdoktori diplomát. Ugyanebben az évben kezdett el tanítani is: két évig szülővárosában, majd három évig Hódmezővásárhelyen dolgozott. 1945-től a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium munkatársa 1949-ben történt elbocsátásáig.

Az irodalom szinte minden területén kipróbálta tehetségét, indulásakor verseskötetekkel jelentkezett, később regényeivel vált híressé, s színpadi művei is sikereket arattak.

1947-ben házasságot kötött Szobotka Tibor (1913–1982) íróval. Ennek emlékeit *Megmaradt Szobotkának* (1983) című könyvében írja meg. Ebben az időszakban írja meg első versesköteteit, majd 1949-től a kényszerű hallgatás időszaka következik: 1958-ig nem publikálhat, az ebben az időszakban alkotott műveit csak később adják ki. Ekkortól datálható áttérése a regényírára.

Az 1958-as *Freskó* és az 1959-ben megjelent *Az őz* című regényei hozzák meg számára a szélesebb körű ismertséget. 1959-től szabadfoglalkozású író. Sorra követik egymást művei, melyekben a lélektani regények hagyományait is hasznosítva formálja meg jellegzetes alakjait. Önéletrajzi ihletésű munkái az *Ókút* (1970), valamint a *Régimódi történet* (1971), melyekből nemcsak az alkotásban szemléletét formáló gyermekkori hatásokról kaphatunk képet, hanem érzékletesen, kordokumentumként is hitelesen számol be a korabeli Debrecen múltjáról és mindennapjairól is.

1985-től öt éven át a Tiszántúli Református Egyházkerület főgondnoka és zsinati világi alelnöke. 1993-ban a Debreceni Református Teológiai Akadémia díszdoktorává, 2001-ben a Miskolci Egyetem tiszteletbeli doktorává avatták. 2003-ban elnyerte a Femina francia irodalmi díjat *Az ajtó* című regényért. Az Európai Tudományos Akadémia és a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagja volt, Debrecen városának díszpolgára.

Születésének évfordulója alkalmából a Petőfi Irodalmi Múzeum nagyszabású kiállítást rendezett.

Kiindulópontunk az író vallomása, miszerint „[...] ami velem és körülöttem valaha megesett, és amit én annak a nyersanyagából alkottam, aligha különíthető el. Ha meghalok, magammal viszem minden titkomat, s nem lesz irodalomtörténész, aki meg tudja fejteni, mikor ki voltam, melyik figurám, vagy mi volt valóban igaz ebben vagy abban az ábrázolásban. A tükör, amelyet a világ felé fordítottam, halálommal széttörik, cserepei nyilván összeilleszthetők és beszoríthatók lesznek valami keretbe, és mégsem azt mutatják majd, ami voltam, vagy amit teremtettem.” (Szabó Magda: *Mézescsók Cerberusnak*, 168.)

Látogatóink számára e titkokba nyújtunk betekintést, a tükört, mint szimbólumot több ízben is felhasználva. Bemutatjuk a szemléletformáló gyermekkori hatásokat; az írói vénával megáldott szülők teremtette mesevilágot – melyekből a *Sziget-kék* és a *Tündér Lala* című művek születtek, továbbá Debrecen címerét a bárány motívummal, mely az életmű sarkalatos szimbólumává vált. A szülők és a szülőváros mellett felvillantjuk az író alma materének, a Dóczi Gimnáziumnak világát, tanárait, illetve áttűnésüket az *Abigél* című regénybe. Abigél szelleme tárlatunkon megelevenedik, látogatóink kívánságait valóságosan és virtuálisan is rábízhatják.

Mivel Szabó Magda műveiben saját felmenői köré épít külön magánmitológiát, kiállításunk fontos eleme egy családfa lesz, melyen nemcsak az író rokonaival ismerkedhetünk meg egy-egy fénykép segítségével, de azt is bemutatjuk, melyik őse, milyen művének szereplőjeként elevenedik meg. Nem feledkezhetünk meg Szabó Magda teremtett testvéréről, vagy ha úgy tetszik alteregójáról, a *Für Elise*-ben megjelenített Bogdán Ceciliáról sem, bemutatjuk mindazokat a dokumentumokat, melyek előkészítik az életműbe való beléptetését.

Szabó Magda magánmitológiájába felmenőin kívül férje, és bejárónője is beépült: Szobotka Tibor és *Az ajtó* Emerence e megvilágításban kerül bemutatásra tárlatunkon.

Kiállításunk nem csupán az önéletrajzi ihletésű művek titkaiba nyújt betekintést, hanem olyan ikonikus regények, mint a *Freskó*, *Az őz*, a *Katalin utca* vagy a *Disznótör* keletkezéstörténetét is felvillantja, mindezt Szabó Magda személyes tárgyaival illusztrálva. Ezen túl látogatóink megismerhetik Szabó Magda kézírását, aláírásait, kedvenc illatát és kedvenc folyóiratát.

Szabó Magda arcát, arcait rengeteg fénykép őrzi, melyeket illusztrációként, illetve egy nagy tablóba rendezve is kiállítunk, képaláírásként az író olyan személyes dokumentumaiból, mint naplóból és leveleiből vett önreflexív vallomásokot illesztve.

„A görögök és a rómaiak hite szerint a holtak az alvilágba jutnak... Akiknek életművemet köszönhetem, akiket szerettem, akik szerettek, mind ott vannak már. Ha bízik bennem, kövessen az olvasó. Nem félelmes látogatás lesz ez az út, inkább olyan, mint egy nyomozás, míg kiderül, kinek árnya miképp épült bele egy író életművébe. Nincs itt félnivaló, se szomorúság. Az igazság, egy élet vagy életmű háttérzenéje sohasem szomorú.”

Forrás: www.pim.hu

A kiállítás nyitva: 2017. június 20. - 2018. március 4.

Szeretettel ajánlom figyelmükbe **Gergely Ágnes** írását is „születésnap testvéréről”, Szabó Magdáról (október 5-én születtek mindketten), mely a 2015-ben kiadott **Oklahoma ezüstje** című portrékötetben jelent meg.

ASZTAG

A kedvezőtlen adottságú talajaink javítása tovább nem halogatható

Előzmények

Hazánkban Tessedik szarvasi evangélikus lelkész volt a talajjavítás úttörője, helyben 1781-ben indította be a szikjavítást. Ez áterjedt később a közeli településekre, mivel a gazdák felismerték jelentőségét. Hosszú időnek kellett eltelni, míg 1928-ban állami támogatással megkezdődhetett a szikes és savanyútalajok talajjavítása. A II. világháború egy rövid időre leállította a munkákat, majd 1945-1989-ig a homoktalajokra is kiterjesztették. Talajjavító vállalatok a szakvélemények alapján végezték a belvízrendezés után a talajjavítást, és egyes területeken a komplex meliorációt. Sajnos 1989 óta nincs érdemleges talajjavítás, és ezt nem engedhetjük meg tovább! Újra kell kezdeni a szikes, a savanyú réti és homoktalajok javítását. Ahol az aszály, hol a túlzott csapadék - károsítja a természetett növényeink területét. Az említett talajokon a javítást az is indokolja, hogy 1990 óta több mint 500.000 hektárral csökkent a termőterület a zöldmezős beruházások miatt. Így indokoltá válik a továbbiakban a kivonások csökkentése, vagy leállítása.

Szikesek javítása

A mésztelen szikeseken, ahol a folyók mentén rendelkezésre áll a meszes altalaj, ott azzal, ha nem, akkor cukorgyári mészsizappal (ahol még van cukorgyár), mészkőporral, riolittufával; **a szódásszikeseket** gipsszel és humuszos aláterítéssel javítjuk. **A savanyú réti talajok** esetében is helyenként figyelembe jöhet a meszes altalaj, ahol nincs, ott mészkőpor és riolittufa alkalmazásával végezzük a talajjavítást.

A homoktalajokon, ahol változó a talajfelszín, ott talajjavítás előtt komoly meliorációs beavatkozásokra (belvízrendezés, tereprendezés) van szükség. A homoktalajok víztartó képessége gyenge, ez a növényekre kedvezőtlen hatással van. Humusz tartalmuk alacsony, és tápanyagban szegények. Ezért istállótrágyázást, vagy zöldtrágyázást is igényelnek.

A savanyú, mészhányos talajokon a javítást meszezéssel (cukorgyári mészsizap, mészkőpor, meszes lápföld), alginittal és riolittufa örleménnyel végezzük.

A homoktalajokat Westsik zöldtrágyákkal, Egerzegi altalaj-trágyázással és bentonittal, Prettenhoffer a mélyfekvésű területek agyagos földjével, Solti G. alginittal, és Köhler M. riolittufával eredményesen javította. Az utóbbi minden fizikai kategóriájú talajon alkalmazható, a fentiekben már említésre kerültek szerint.

A talajjavítást megelőző vizsgálatok

A talajjavításhoz a talajból vett átlagminták laboratóriumi vizsgálatára van szükség.

A szikes talajoknál vizsgálni kell a vízben és KCI-ben mért pH-t, a szénsavas mésztartalmat (CaCO_3) az Arany-féle kötöttséget, a vízben oldódó összes sót, a fenoltalein lúgosságát és kapilláris vízemelést.

A savanyú talajoknál vizsgálni kell a vízben és kálium

kloridban mért pH-t, az Arany-féle kötöttségi számot, a hidrolitos aciditást.

A homoktalajoknál szükséges a helyszíni vizsgálat, a pH-meghatározás, a szénsavas mész, az Arany-féle kötöttségi szám és az összes humusz meghatározása.

A vizsgálati eredmények alapján készíthető el a kivitelezéshez szükséges talajjavítási szakvélemény. A vizsgálatokat és a szakvéleményt, ha a talajjavítás 1 hektár feletti területeken állami támogatás igénybevételével történik, az akkreditált laboratóriumok végzik, illetve készítik (Növényvédelmi és Talajvédelmi Állomások, egyetemek, főiskolák, és kutatóintézetek).

Az 1 hektár alatti kis- és zártkertekben, fólia- és üvegházak és szabadföldi területeken támogatás nélkül nincs kötöttség, másutt is elvégezhető a vizsgálat. A vizsgálati eredmények alapján itt is szakembernek kell kiszámítania, hogy mennyi és milyen talajjavító anyagot használjon a termelő (a mész túladagolása káros).

A talajjavítás tartamhatása 8-12 év, a helyben kitermelhető talajjavító anyagoknál, a meszes altalajnál 50 év, így a bekerülési költségek nem egy évet terhelnek. A talajjavítás, beruházás szakértelmet igényel, a vizsgálatról a kivitelezésig.

A Földművelésügyi Minisztérium a talajjavítást reméljük támogatja, így lehetőség nyílik gyakorlattal rendelkező szakértők igénybevételére. A talajjavítás elvégzése után csökkennek a technológiai költségek, nő a hozam, és az előállított termékek minősége. Az utóbbiakra különösen szükség van, mivel ezen keresztül biztosítható a teljes értékű, egészséges élelmiszer a hazai fogyasztók és a külföldi piac számára.

Összegzés:

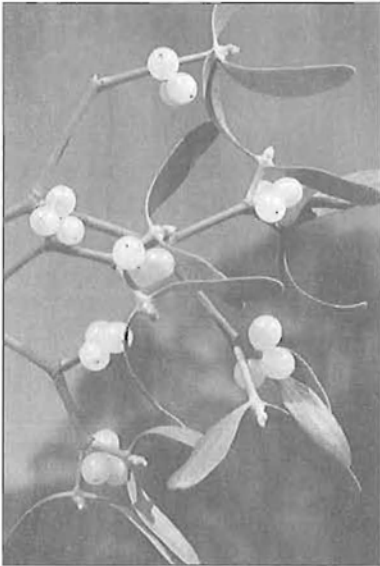
A cukorgyárak bezárása miatt, ami nem volt szerencsés intézkedés, mivel a jó minőségű öntözhető területeken a meglévő technológiával jövedelmező volt a cukorrépa termesztés / saját gyakorlatomból tudom, mivel értékeltük Hajdúszoboszlón és Hajdúszovátton/. Néhány lelkes termelő ma is cukorrépa szállít a nagyváradi cukorgyárnak, amit Hajdúszoboszlón és Kabán raknak vagonba. Mivel a cukorgyári mészsizap csak Dunántúlon áll rendelkezésre, szeretném a figyelmet ráirányítani a helyben fellelhető meszes altalaj használatára - ami a Tisza, a Körösök és a Berettyó folyóink közelében lelhető fel - és annak hosszú tartamjavító hatására. Továbbá a riolittufa örlemény felhasználásának növelésére nemcsak öko, hanem környezetkímélő gazdálkodás, és környezetvédelmi területen történő alkalmazására (pl. :hígrágyák, kommunális szennyvíziszapok kezelésére - büztelenítésére).

Dr. Köhler Mihály
kutató mérnök, c. egyetemi docens

A cikk az Östermelő Gazdálkodók Lapja című lapban jelent meg. Az írást a szerző bocsátotta rendelkezésünkre.

Egészségről-betegségről

Fehér fagyöngy (*Viscum album*)



A fehér fagyöngy lombos fákön élősködő, gömb alakú, örökzöld cserje. A gazdanövényen gömb alakban függ, átmérője 3 méter is lehet. Örökzöld levelei zöldessárgák, borszerűek, bogyótermése fehéres színű, ragadós nedvű, emberre mérgező hatású. Hatóanyagai: flavonoidok, különböző aminok, gyantás alkoholok, a lektin és a viscotoxin.

Ósrégi gyógynövény, a kelta papok minden bajra jó gyógyszernek tartották; régi gyógyfüves orvosok az epilepszia hatékony ellenszerként alkalmazták nyugtató, görcsoldó hatása révén.

A fehér fagyöngy anyagcsere szabályozó hatású.

Cukorbetegségben a hasnyálmirigy működését serkenti, javasolt ilyenkor ½ évig rendszeres fogyasztása. Érelmeszesedés csökkentésében és megelőzésében is előnyös lehet. Szélütés kialakulása után megfelelő orvosi kezeléssel mellett javasolt 6 hétig naponta 3-, 3 hétig naponta 2-, 2 hétig naponta 1 csésze fagyöngy tea ivása, két részletben: étkezés előtt és után. A fehér fagyöngy javítja a keringést, szívvédő, a szív működését javító hatású. Ajánlott alkalmazása magas, alacsony és ingadozó vérnyomás esetén is, mert a gyógynövény hatóanyagai finoman összehangolják a szervezet működését. Csökkenti a pulzusszámot, a szédülést és a fülzúgást. A fehér fagyöngy kedvező visszeres panaszok kialakulásakor és javítja a koncentrációs képességet.

Változókorai tüneteket enyhít; meddőség esetén ajánlott a fehér fagyöngy tinktúra, tea vagy a friss lé fogyasztása méhizomzat erősítő hatása miatt. Ebben az esetben 4 hétig naponta kell inni a gyógynövény oldatát.

A fehér fagyöngy rákellenes és daganatmegelőző hatású gyógynövény immunstimuláns hatása révén. Csökkenti a kemo-és radioterápia mellékhatásait, hatására javul az általános közérzet, segít visszaszerezni a fizikai erőnlétet, csökken a daganat mérete, az áttétképződés esélye, javul az étvágy, stabilizálódik a testsúly és javul a vérkép. Erre a célra fehér fagyöngy injekciókat adnak, mert a szájon át fogyasztott készítményekben lévő hatóanyagokat a gyomorsav lebontja.

Tea készítése: csak hideg áztatással készült fagyöngy teában vannak megfelelő hatóanyagok. 1 púpozott teáskanál fehér fagyöngyre 2,5 dl hideg vizet öntünk és egy éjszakán (12 órán) át áztatjuk. A készítéshez használt víz ne legyen meszes vagy klóros és hideg legyen. Erre a célra alkalmas felforralt, majd lehűtött ásványvíz, pi-víz vagy desztillált víz is. A teát leszűrjük és ízesítés nélkül fogyasztjuk reggel, étkezés előtt, naponta 1 csészével. Ha normalizálódik a vérnyomás akkor hetente 2 alkalommal vagy háromnaponként 1 csésze gyógytea fogyasztása javasolt.

Szívbetegeknek ajánlott a fagyöngy és galagonyatea fogyasztása, medvehagyma vagy fokhagyma tinktúrával. Ez a keverék erősíti a szív működést és vérnyomás csökkentő hatású.

A fehér fagyöngy gyermekkorban, terhesség és szoptatás alatt kontraindikált, alkalmazásakor a javasolt adagolást ne lépje túl!

Forrás: Szabó György – Lopes-Szabó Zsuzsa: A bükkfi füvesember gyógynövényei

Maria Treben: Egészség Isten patikájából

Internetes forrás: www.hazipatika.com › Életmód › Természetes gyógymódok

dr. Macsári Judit

SPORT

Mérkőzések hétről hétre

Folytatódott a bajnokság őszi szezonja a Gyomaendrődi FC labdarúgói számára. A lejátszott mérkőzéseken mindig szerzett a csapat gólt, de sajnos a védelem is igen gólképesnek bizonyult, emiatt több alkalommal is vereséggel végződött a mérkőzés. Ezen javítani kellene az eredményesség miatt.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2017. 08. 26. Gyomaendrődi FC - Mezőberényi LE 3 : 2
G.: Csapó P.(2), Furka Zs.

A több kezdő játékosát is nélkülöző vendégek nem ijedtek meg, formás támadásokkal kezdték a mérkőzést, aminek eredményeként a 17. percben a vezetést is megszerezték. A hazaiak nem találták a fonalat, de próbálkoztak becsülettel. A félidő végén aztán a semmiből két büntetőt is kaptak és mindkettőt sikerült is góllá váltani a fiatal Csapónak. A második félidő kiegyenlített játékot hozott, a hazaiak a 61. percben a vendégek a 68. percben szereztek gólt. Ezt követően már egyik csapat sem tudott újítani, a tartalékos vendégek tisztességgel helytálltak, de fejet kellett hajtaniuk a hazaiak előtt.

2017. 09. 02. Dobozi SE - Gyomaendrődi FC 2 : 1
G.: Furka Zs.

Ebben az évben is komolyan számolni kell a dobozi csapattal az érmekért folyó küzdelemben. Hazai pályán igen eredményes tud lenni, így indult ez a mérkőzés is már a 8. percben megszerezték a vezetést. Ezt követően is sorra dolgozták ki a helyzeteket, de nem tudták ezeket góllá váltani. A második félidő második percében újabb hazai villanás és már két góllal vezettek. Ez a félidő is sok hazai helyzetet hozott mégis a mérkőzés végén a vendégek szereztek szépítő találatot. A sok kihagyott helyzet kis híján megbosszulta magát, a végére a vendégeknek majdnem sikerült a meglepetés a jó erőkből álló hazai csapat ellen.

2017. 09. 09. Gyomaendrődi FC - Bucs SE 3 : 3
G.: Kovács T., Békési N., Csapó P.

Már az első percben vezetést szereztek a vendégek az álmosan kezdő hazaiakkal szemben. Ez felrázta az álomból a gyomaendrődi csapatot és ők is beszálltak a mérkőzésbe. Távoli lövésekkel kísérleteztek, hiszen a vendégek kapujában egy mezőnyjátékos állt. Meg is lett az eredménye, még az első félidőben lőtt két góllal megfordították az eredményt. A második félidő elején jött a harmadik hazai találat is, amivel úgy tűnt eldőlt a mérkőzés. A vendégeknek azonban volt tartásuk és erejük is, az utolsó negyedórán szereztek két gólt és döntetlenre mentették a mérkőzést. A hazaiak egy megnyert mérkőzést engedtek ki a kezükből, a lelkes vendégekkel szemben.

2017. 09. 17. Csabacsúdi GYLSE - Gyomaendrődi FC 4 : 2
G.: Bányai R., Békési N.

Lendületesen kezdtek a hazaiak, már az elején a vendégek tudtára akarták adni, hogy számukra csak a győzelem elfogadható. Meg is lett az eredménye a magabiztos játéknak, a 24. percben már három góllal terheltek meg a vendégek hálóját, amire ők csak eggyel tudtak válaszolni a félidő vége előtt. A második félidő gyors gólváltással kezdődött egy itt, egy ott. Ezt követően is a hazaiak uralták a mérkőzést, de több gól már egyik oldalon sem született. A hazaiak szervezett, lendületes játékának nem találták az ellenszerét a vendégek, akik a mérkőzés végére igen el is fáradtak. A Csabacsúd megérdemelt három pontot szerzett, esélyt sem adva a vendégeknek.

Fülöp Zoltán

Kite- kintő



Békéscsabán lépett fel a Paguyuban Citra

A budapesti, vigadóbeli fellépésük másnapján, egyedüli vidéki helyszínként Békéscsabán, a Csabagyöngye Kulturális Központban mutatkozott be a világhírű Paguyuban Citra indonéz táncsoport és kulturális egyesület a Békés Megyei Önkormányzat meghívására.

A Paguyuban Citra néven ismert együttest 2005 májusában hívta életre Agum Gumelar nyugalmazott indonéz miniszter. A társulat célja a varázslatosan sokszínű indonéz kultúra népszerűsítése a szigetország határain innen és túl, illetve a tradíciók, hagyományok megőrzése és továbbadása a fiatalabb generációknak. A társulat fennállása bő egy évtizede alatt körbeutazta már az egész világot, Jakartától Pekingen és Londonon át egészen San Francisco-ig büszkélkedhetnek teltházassal fellépésekkel.

A békéscsabai bemutatkozás is teltház előtt, hatalmas sikerrel zajlott, a közönség állva tapsolta meg a fellépőket. A Paguyuban Citra az indonéz kultúra minél teljesebb körű bemutatására törekszik, az előadások során a közönség a táncok és a zene élvezetén túl megcsodálhatta többek közt az indonéz szövés technika művészetét és egy ruhabemutató keretében az UNESCO szellemi kulturális örökség listáján is szereplő batikfestés remekműveit is. A műsorban a tradicionális indonéz táncok mellett Ms. Tuti Maryati előadásában indonéz dalok hangoztak el.

A vendéglátó Csabagyöngye Kulturális Központ igazgatóhelyettese, Herczeg Tamás tanácsnok köszöntötte a megjelenteket. Elmondta: a kulturális központ megnyitásakor a cél az volt, hogy szélesre tárja az intézmény kapuit minél színesebb kulturális kínálatlal várják a közönséget. Ezúttal Indonézia csodálatos világával ismerkedhettek meg az érdeklődők.

- Nagyon jó a kapcsolat Magyarország és Indonézia, ezen belül Békés megye és Észak-Szumátra tartomány között, az együttmű-



ködési megállapodásunk azonban 2015-ben lejárt. Jelenleg azon dolgozunk, hogy ezt megújítsuk, megerősítsük.

Már előkészítettük a megállapodás tervezetét, melyet a nagykövetség jóváhagyásával és közvetítésével elküldtünk Észak-Szumátra kormányzója részére. Terveink szerint a megállapodás aláírására Észak-Szumátra tartomány fővárosában, Medanban kerül sor – mondta Zalai Mihály, a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke.

H.E. Mme. Wening Esthyprobo nagykövet asszony is részt vett az előadáson. Elmondta, hogy a táncsoport számtalan külföldi fesztiválon, rendezvényen mutatta már be produkcióját, aminek köszönhetően bejárták az egész világot, most Békéscsabára hozták el Indonézia színeit.

Zalai Mihály megyei elnök az előadás végén a megyei önkormányzat díszoklevelével köszönte meg nagykövet asszonynak mindazt az erőfeszítést, amelyet a két ország, valamint Békés megye és Észak-Szumátra kapcsolatainak elmélyítésében tesz.

Sztahovics Zsuzsa

Kálta Ferenc Kulturális Központ
Kossuth Lajos utca 9.

ÁLLATOK

Előadók

Bognár Nóra
Cs. Nagy Lajos
Hevesi Nagy Anikó
Juhász Sándor
Kondor Nóra
Kovácsné Nóra
Kovácsné Klára
Lóczy Zsófia
Mészáros Annamária
Nagy Zoltán
Nórák Hanna
Nórák Krisztina
Székely Sándor

XIX. GYOMAENDRÓDI ŐSZI TÁRLAT

Nyitán: 2017. október 27. 18⁰⁰

Zenei munkák: Gulyás Dóra Eszter és Papp Gábor művészettel

Zárás: 2017. november 24.

Megtekinthető hétköznap: 8⁰⁰-19⁰⁰
szombati: 14⁰⁰-18⁰⁰

60 ÉVES TALÁLKOZÓ

A nyáron 60 éves találkozókat tartottuk mi, az 1957-ben végzett hunyai iskolások. A 15 főből 7-en összejöttünk, négyen nem tudtak eljönni, másik négy fő pedig igazoltan „távol”. A találkozót a búcsú napjára időzítettük, így részt vettünk a szentmisén is. A mise után a parókia udvarán beszélgettünk ismerősökkel, - mindannyian elkerültünk Hunyáról - majd a temetőbe látogattunk ki. Ezután Kondoros következett és ott egy éttermi ebéd. Jót beszélgettünk és mindenre nagyon jó hatással volt ez a találkozás.

Varju Péter



Izges Izgek

Október

Káposztás sztrapacska

Káposztát dinsztelünk. Hámozott burgonyát lereszelünk és liszttel és sóval galuska kemény tésztát gyúrunk belőle, melyet forró sós vízbe szaggatunk és kifőzzük. A kifőzött tésztát a káposztára szedjük, teszünk hozzá brinzát (juhtúrót) és a lábos rázogatóásával összekeverjük. Frissen darált borssal ízesítjük.

Seidl Ambrus



FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után



METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!



GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitelletőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna

GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.

Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, siett elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalera)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (guruló, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

MINDEN AMI FOTÓ

- esküvőfotózás
- rendezvényfotózás
- portré fotók
- baba-mama fotózás
- tabló készítés
- fotóelőhívás
- nagyméretű plakátok készítése
- promóciós és saját képes ajándéktárgyak
- vászonfotók
- reprodukciók felvételek készítése.



Cím:

5500 Gyomaendrőd, Bajcsy-Zsilinszky út 45.

Telefon:

+36 (70) 2212520, Email: info@aszfoto.hu

Weboldal: <http://www.aszfoto.hu>

a képbe zárt pillanatok...

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK



*„Nem múltak el ők, hisz szívünkben élnek;
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

Tímár Vincéné Giricz Eszter gyomaendrői lakos 2017. augusztus 20-án, egyházunk szentségeivel megerősítve 96 éves korában megtért Teremtőjéhez. Gyászolják a családtagjai, rokonai, ismerősei. Fogadja be lelkét az örök boldogság!

Szurovecz Imréné Farkasinszki Magdolna gyomaendrői lakos 2017. augusztus 26-án, egyházunk szentségeivel megerősítve 80 éves korában távozott szerettei köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten őrkdjön pihenése felett!

Kovács Lászlóné Vaszkó Margit gyomaendrői lakos 2017. augusztus 24-én 88 éves korában a mennyei hazába költözött. Gyászolják családtagjai, rokonai, ismerősei. Áldás és béke lengjen nyugvó porai felett!

Uhrin Nándorné Árvai Katalin gyomaendrői, majd békéscsabai lakos 2017. szeptember 2-án 85 éves korában távozott szerettei köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten

adjon neki örök nyugodalmat!

Tímár Gergely, gyomaendrői lakos 2017. szeptember 13-án 73 éves korában hazatért a Mennyi Atyához. Gyászolják családtagjai, rokonai, ismerősei. Pihenése legyen csendes, emléke áldott!

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermekparcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebania@gmail.com e-mail címen.



Békesség haló poraikon, fogadja be őket az Úr az Ő országába. Az Örök Világosság ragyogjon felettük!

Fényképalbum

Tájházavatás Endrődön

Tegnap délelőtt 10 órakor dr. Csende Béla, a Bekes megyei Tanács művelődésügyi osztályának helyettes vezetője nyitotta meg az endrői tájházat, melyet a Sugár utca egyik régi parasztházában rendeztek be. A gyűjtemény anyagának nagy részét Vaszkó Irén tanárnő ajándékozta a tájháznak. A tervek szerint a ház udvarán alkalmanként népi szokásokat felelevenítő játékokat mutatnak be, és időszaki kiállításoknak is helyet biztosítanak.

Fotó: Gál Edit

Forrás: Békés Megyei Néptűjság, 1977. 11.04.



VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Hegedűs Bence * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Vaszkó Mihály u. 1. Tel. 06205198798 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Farkas Zoltánné, Fülöp Zoltán, Hunya Jolán, Lehoczkiné Timár Irén, dr. Macsári Judit, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Soczó Géza, Dr. Szonda István, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten a hónap 15. napján * Technikai munkatárs: Bukva Csilla

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: GyomaPress Kft. * <http://www.varosunkujsg.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujsg.hu



A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

Gimnáziumi egység

Felvettek!

Gimnáziumunk tavaly végzett diákjai közül jó néhányan immár neves egyetemek, főiskolák hallgatóiként folytatják tanulmányukat, az elmúlt évek szorgalmas, kitartó munkájának köszönhetően. A rendszeresen közölt nyelvvizsga-eredményeken túl az érettségi eredmények azok, amelyek lehetővé tették többségük számára a továbbtanulást. Az emelt óraszámú nyelvi képzésben résztvevők közül 18 fő tett osztályozó vizsgát és előrehozott érettségi vizsgát idegen nyelvből (angol, német), egy tanuló mindkét nyelvből. A középszintű érettségi vizsgán kitűnő bizonyítványt kapott 5 tanuló, jeles bizonyítványt ugyancsak 5 fő. A vizsgázók közül 15 fő tett emelt szintű vizsgát. A 12. A (emelt óraszámú nyelvi) osztály 31 tanulója közül 24 fő, a 12. B (rendészeti, utazás és turizmus, általános tantervű) osztály 21 tanulója közül 5 fő tanul felsőoktatási intézményben (közülük két fő felsőfokú szakképzésben), 80 százalékuk az el-sőként megjelölt intézményben.

S hogy melyek ezek az egyetemek, főiskolák?

Budapesti Corvinus Egyetem (kereskedelelem-marketing): 1 fő

Szegedi Tudományegyetem (nemzetközi tanulmányok, jogász, germanisztika, programtervező informatikus, angol-magyar szakos tanár, élelmiszermérnök, gazdasági informatika, sport-rekreáció, kommunikáció és média, tanító, védőnő): 14 fő

Szent István Egyetem (kertészmérnök): 1 fő

ELTE (TTK-földrajz, gyógypedagógus, tanító): 3 fő

Károli Gáspár Ref. Egyetem (japán, kereskedelem és marketing): 2 fő

Budapesti Műszaki Egyetem (logisztikai mérnök): 2 fő

Óbudai Egyetem (villamosmérnök): 1 fő

Debreceni Egyetem (germanisztika): 1 fő

Eszterházy Károly Főiskola (Eger): 1 fő

Pallasz Athéné Egyetem (Szolnok) (kereskedelem és marketing): 1 fő

Sokszinű diákjaink

Iskolánk 11-es tanulója, a mezőtúri Ádám Sándor, 2017. szept-

ember elején a macedóniai Skopjében a WAKO Ifjúsági Európa-bajnokságon vett részt a magyar kick-box válogatott színében. Sanyi 5 éve űzi ezt a sportágat, az iskolai elfoglaltsága mellett heti hat óra edzésen vesz részt Mezőtúron. A versenyt megelőző felkészülést a válogatott a Vas megyei Vépen tartották. Sanyi a válogatottba K-1 - 60kg-os kate-



Ádám Sándor és edzője, Bíró László

góriában került be. A súlycsoportban 9 nevező volt. A legjobb 4 közé kerülésért egy lengyel fiúval küzdött meg sikerrel és egyhangú pontozással jutott tovább. A döntőbe kerülést a szerb ellenfele, Nikolic Jovan akadályozta meg, hiszen a 3. menet utolsó másodperceiben egy jól összehozott kombinációval a földre kényszerítette, ahonnan sajnos 10 számolásra sem tudott felállni, így az előkelő 3. helyet szerezte meg és ezzel hozzájárult ahhoz, hogy Magyarország a második lett a nemzetek rangsorában a skopjei kadet és junior kick-box Európa-bajnokságon! Gratulálunk neki! Reményeink szerint a 2017-es év Dinya Magdolna életében is egy szép karrier kezdetét jelenti. 2017 márciusában az European Environment Agency (Európai Környezetvédelmi Ügynökség) meghirdetett egy fotópályázatot, amelyre 37 országból több mint 1000 pályaművet küldtek. A bírálóbizottság beavagotta Magdi fotóját a legjobb 50 közé. Szeptember 15-én nyilvános szavazást nyitnak az interneten, szavazni az alábbi címen lehet: https://www.eea.europa.eu/about-us/competitions/NATURE_at_work/nature-work-photography-competition-public-vote, Dinya Magdolna: Kamillavirágok. Mindenkinek köszönjük a szavazatot!



Hírek a Rózsahégyi Iskolából

Elkezdődött a tanév

Szeptember 1-jén 367 tanuló számára kezdődött el a tanítás iskolánkban. A tanévnyitó ünnepségen meghívott vendégeink között köszönthettük Petróczi Zoltán urat, a Gyulai Tankerületi Központ szakmai igazgatóhelyettesét.

A 42 elsős kisdíák egy „Rózsahégyis programfüzetet” és az iskola címerét ábrázoló kitűzöt kapott ajándékba.

A tantestületnek két új tagja van: Mravik Márta és Pjevaráné Berényi Boglárka tanítók egy évre szóló kinevezéssel kezdték el a tanévet.

Akadályversenyeztünk, túráztunk a Körös parton és a ligetben

A Diákönkormányzat első programjára, az őszi túrára szeptember 8-án, pénteken került sor. Az időjárás nagyon kegyes volt az osztályokhoz, mert a reggeli ködös idő után napfényes

dél előtt várt a gyerekekre. Az elsős diákok számára tanítóik sé-tával egybekötött kellemes kirándulást szerveztek. A második évfolyamosokat túravezetők kísérték végig a Körös árterületén, akik részletesen bemutatták a környék növény- és állatvilágát. Így a diákok sok ismeretet szerezhettek gazdag természeti kincseinkről. A 3.a osztályosok már egyedül vállalkoztak arra, hogy körbejárják és megismerjék a vidéket. A 3.b osztályosok Irimias Róbert tanár úr tanyáján ijáskodtak, és ügyességi feladatokat oldottak meg. A negyedik évfolyamosok pedig egy biciklitúrán vettek részt a peresi gátórházig.

A felsős osztályok az iskolából indultak a túrára. Számos változatos feladatot kellett együtt elvégezniük. A feladatok között szerepelt ügyességi labdajáték, activity, nyelvi-kommunikációs gyakorlatok, természetvédelmi totó. Legvégül egy akadálypályán kellett végighaladniuk. Minden csapat komolyan vette a megmérettetést, és sikeresen leküzdötte az akadályokat.

További képek, információk találhatóak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Képek a 19. oldalon!



HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Budapesti kiruccanás

A Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola 8. évfolyamos tanulóiból 30 fő, valamint a végzős osztályok osztályfőnökei: Gálné Juhos Éva, Hunya Jolán és Schwalm Gyula budapesti kiránduláson vettek részt egy pályázat sikeres megnyerése kapcsán. A Budai vár barlangrendszerében még a II. világháború idején **Szklakórházat** hoztak létre. Ezt a nem mindennapi létesítményt látogatták meg a tanulók és pedagógusaik. Érdekes és elgondolkodtató volt, amit láttak, hallottak. Tanulmányaik során hasznosítani tudják a diákok és tanáraik egyaránt az új ismereteket. Ezt követően, rövid séta után a főváros legszebb része tárult a kiscsoport elé, amikor megpillantották a Mátyás templom karcsú tornyát, a rendezett budai utcákat, és a Halászbástyát. A Duna – part pesti oldalán a Parlament magasodott, és a panoráma képben: „zavaros, bölcs és nagy volt a Duna...” Készültek is szép számmal felvételek. A Hiltonnal szemközt lévő Fortuna étteremben elfogyasztott ebéd után újabb értékes épület megtekintésére került sor. A Hadtörténeti Múzeumban mindenki talált kedvére való kiállítást. Nagyon jó ötlet a három dimenziós megjelenítés és az interaktív feladatok is felkeltik az érdeklődést és nemcsak a gyermekekét. A hazafelé vezető út nagyon jó hangulatban, vidáman telt. A diákok köszönik a lehetőséget, amiért elutazhattak, valamint tanáraik és az iskolavezetés munkáját, amiért időt, fáradságot, energiát áldoznak rájuk.



Továbbképzésen

Hogyan tehetjük eredményesebbé a fogalmazást alsó és felső tagozaton? címmel Széplaki Erzsébet pedagógus, a magyar nyelvtan könyvek szerzője Gyulán, az Implom József 5. számú Általános Iskola és Sportiskola tagintézményében tartott előadást. Az egyik tanterem zsúfolásig megtelt érdeklődő kollégákkal. Jöttek Gyuláról, Békéscsabáról, Sarkadról és még sorolhatnám. A Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskolából két magyartanár vett részt a képzésen: Hunya Jolán és Tóthné Szabó Irén. Hogyne, hiszen Széplaki Erzsébetet, Csöpit mindannyian ismerjük, akik anyanyelvünk szépségeire és nehézségeire tanítjuk a kisebb – és nagyobb diákokat, hiszen az általa megírt tankönyveket használjuk. Érdekesen, a humort sem mellőzve, példák illusztrálva villantotta fel az írásbeli szövegalkotás tanításához azokat a kulcsszavakat, amelyek nélkülözhetetlenek a jó fogalmazás tanításakor. Ismétlés a tudás atyja még a tanítónak, tanárnak is! Ahogyan hallgattuk, többen bölcsen bólogattunk, megerősítést kaptunk, és jól eső érzéssel konstatáltuk, hogy a tőlünk telhetőt, "mindent" megteszünk a gyerekekért, hogy még érzékletesebben, még kifejezőbben, még gördülékenyebben tudják a nebulók saját gondolataikat papírra vetni. A kész írásbeli mű pedig valóban alkotás legyen, és hitelesen tükrözze kis szerzőjének lelkivilágát, gondolatait a modernebb kor kihívásainak megfelelően. A szó elszáll, az írás megmarad. Ezt is nagyon jól tudjuk, ezért az előadó gondoskodott arról, hogy könyv, CD lemez, vagy bármilyen adathordozó formájában a hallott anyag és még sokkal több tananyag velünk maradjon. Kedves Széplaki Erzsébet! Köszönjük a lehetőséget, az értékes és tartalmas délelőttöt. Máris jobb kedvvel kezdünk neki a tanévnek!



Képek a Rózsahegyiből



Elsősök a gáton



Tanévnyitón

Az Endrődi Tájház kitüntetése



Toldi Balázs polgármester, Dr. Szonda István tájházvezető, a háttérben a Boldogi lakodalmas résztvevői



Az elismerést átadja Toldi Balázs polgármesternek Dr. Cseri Miklós főigazgató



Az Endrődi Tájház csizmadiafoglalkozása a Skánzenben



TÁJHÁZAINK VENDÉGSÉGBEN
A
TÁJHÁZAINK ALMAFÁJA

versenyen

ENDRŐDI

tájház

CIGÁNY

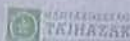
almája

BRONZ ALMA

díjat nyert.

Dr. Beniczki István
elnök
Magyarországi Tájházak Szövetsége

Dr. Cseri Miklós
főigazgató
Szabadföldi Néprajzi Múzeum



SHABADFÖLDI NÉPRAJZI MÚZEUM
2017.09.23.



FÉSZEK

Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd,
Szabadság tér 6.

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban. Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

HIDFŐ étterem

5502 Gyomaendrőd,
Hidfő u. 2.

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált étteremben 160 főig. Korlátlan ételfogyasztás minden nap 11-15 óráig!



Elérhetőség:

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-30/955-1295

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Tisztelt vásárlóim!

**Őszi ajánlataim
a következők:**

- Megérkeztek az őszi virághagymák, rózsatövek
- Virágföldek, virágserepek, tápanyagok
- Kályhák, kandallók, füstcsövek, szeneskannák
- Üstházak, zom. üstök, gázégők
- Üstházak, gumicsizmák, védőkesztyűk
- Elektromos lombszívók, ágaprítók
- Elektromos kézi szerszámok, láncfűrészek
- Csavarok szegek, láncok, zárak, lakatok
- Főliák, zsákok, üvegdemizonok
- Fejszék, balták, kéziszerszámok
- Rágcsálóirtó mérgek, elektromos rágcsálóriasztók
- Festékek, ecsetek, hígítók
- Elektromos fűtőeszközök



Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ